Európai Bizottság

Gyakorlati útmutató a

kis értékű követelések európai eljárásának alkalmazásához

a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló, 2007. július 11-i 861/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján

Jogérvényesülés és fogyasztópolitika

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés . . . 6
1.1. A kis értékű követelések európai eljárásának célkitűzései . . . 7
1.2. Általános háttér . . . 7
1.3. A javaslat történeti és politikai háttere . . . 9
1.3.1. A Down Hall-i konferencia . . . 9
1.3.2. Politikai kontextus . . . 10
1.4. A kis értékű követelések európai eljárásának kidolgozása . . . 10
1.4.1. Első lépések a javaslat felé . . . 10
1.4.2. Tárgyalások és a hat alapelv . . . 11
1.4.3. A kis értékű követelések módosított európai eljárása – áttekintés . . . 12
1.5. Az uniós polgári igazságszolgáltatás fejlődése és a többi jogi aktussal való viszonya . . . 13
1.5.1. Új jogi aktusok kidolgozása és a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás eltörlése . . . 13
1.5.2. Egyéb jogi aktusokkal való interakció: az európai fizetési meghagyás és a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) . . . 13
1.5.3. Az európai alternatív vitarendezési és online vitarendezési mechanizmusok . . . 14

2. A kis értékű követelések európai eljárása: Alkalmazási kör . . . 16
2.1. A rendelet tárgyi hatálya . . . 17
2.1.1. A kis értékű követelések európai eljárásának összeghatára . . . 17
2.1.2. Tárgy – pénzbeli és nem pénzbeli követelések . . . 18
2.1.3. Tárgy – Kizárt tárgykörök . . . 18
2.1.4. Tárgy – A hatály alá tartozó tárgykörök . . . 19
2.1.5. Polgári és kereskedelmi ügyek – a Bíróság általi értelmezés . . . 20
2.2. A rendelet területi hatálya . . . 24
2.2.1. Általános területi hatály . . . 24
2.2.2. Határokon átnyúló ügyek . . . 24
2.3. Időbeli hatály . . . 25
2.4. Más uniós jogi aktusok alkalmazhatósága . . . 25
2.4.1. A Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) . . . 25
2.4.2. A kézbesítési és a bizonyításfelvételről szóló rendeletek . . . 26

2.4.3. Az európai végrehajtható okiratról szóló rendelet és az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet . . . 26
2.4.4. Egyéb uniós jogi aktusok . . . 28
2.5. Kapcsolat a nemzeti joggal . . . 28
2.5.1. Nemzeti eljárásjog . . . 28
2.5.2. Nemzeti anyagi jog . . . 29

3. Az eljárás megindítása . . . 30
3.1. Megindítás és gyakorlati segítségnyújtás . . . 31
3.2. Az illetékességgel rendelkező bíróság . . . 31
3.2.1. Uniós joghatósági szabályok – Brüsszel I. (átdolgozás) . . . 31
3.2.2. A helyi vagy „nemzeti” hatásköri és illetékességi szabályok . . . 34
3.3. A keresetlevél használata . . . 34
3.3.1. A követelés értékelése . . . 34
3.3.2. A kamat kezelése . . . 35
3.4. A követelés benyújtásának költsége . . . 35
3.5. A keresetlevél mellékletei . . . 35
3.6. A keresetlevél benyújtása a bírósághoz . . . 36
3.7. Nyelv . . . 36
3.8. Perbeli egyezségek . . . 36

4. A követelés bírósághoz történő beérkezését követő eljárás . . . 38
4.1. A keresetlevél felperes általi kiegészítése vagy kijavítása . . . 39
4.1.1. A bíróság ellenőrzi a keresetlevelet . . . 39
4.1.2. A bíróság tájékoztatja a felperest, ha a követelés nem tartozik a kis értékű követelések európai eljárásának hatálya alá . . . 39
4.1.3. A felperes felszólítása a keresetlevél kiegészítésére vagy kijavítására . . . 39
4.2. A keresetlevél megküldése az alperesnek . . . 40
4.2.1. A bíróság megküldi az „A” formanyomtatvány és a „C” formanyomtatvány másolatát . . . 40
4.2.2. Határidő . . . 40
4.2.3. Kézbesítési módok . . . 40
4.3. Mit tehet az alperes a keresetlevél átvétele után? . . . 43
4.4. A követelés vagy a viszontkereset meghaladja az összeghatárt . . . 44
4.5. A viszontkereset . . . 44
4.6. Határidők . . . 45

4.7. Nyelv . . . 45

5. A tényállás megállapítása . . . 46
5.1. A bíróság feladata a vitás kérdéseket illetően . . . 47
5.1.1. A bíróság kezdeményező szerepet játszik a tényállás megállapításában . . . 47
5.1.2. A bíróságnak meg kell jelölnie a bizonyításfelvétel eszközeit és a bizonyítékok jellegét . . . 47
5.2. További információk beszerzése a felperestől és az alperestől . . . 47
5.3. A bíróság dönt a tárgyalás tartásáról . . . 48
5.3.1. A bíróság csak akkor tart tárgyalást, ha szükséges . . . 48
5.3.2. A bíróság megtagadhatja a tárgyalás tartását . . . 48
5.4. Bizonyításfelvétel . . . 49
5.5. Az információs és kommunikációs technológiai (ikt) eszközök használata a meghallgatások és a bizonyításfelvétel során . . . 49
5.6. A bíróság szerepe . . . 50
5.6.1. A bíróság határozza meg az eljárást . . . 50
5.6.2. A bíróság tájékoztatja a feleket az eljárási kérdésekről . . . 50
5.7. Határidők . . . 51

6. Az ítélet . . . 52
6.1. Ítélethozatal . . . 53
6.1.1. Mulasztási ítélet – általában . . . 53
6.1.2. Mulasztási ítélet – viszontkereset . . . 53
6.2. Ítélet valamennyi információ megszerzését követően, beleértve a bizonyításfelvételt is . . . 53
6.2.1. Tárgyalás tartása nélkül . . . 53
6.2.2. Tárgyalást követően . . . 53
6.3. Az ítélet formája, tartalma és kézbesítése . . . 54
6.3.1. Az ítélet írásba foglalása a feleknek való kézbesítés érdekében . . . 54
6.3.2. A kézbesítendő ítélet nyelve . . . 54
6.3.3. Az ítélet kézbesítése a feleknek . . . 55
6.4. Költségek . . . 55

7. Felülvizsgálat és jogorvoslat . . . 56
7.1. Felülvizsgálat a kis értékű követelések európai eljárásában . . . 57
7.1.1. A felülvizsgálat indokai . . . 57

7.1.2. A felülvizsgálat eredménye . . . 58
7.2. Jogorvoslat . . . 58
7.3. Jogi képviselet a felülvizsgálat és a jogorvoslat során . . . 58

8. Elismerés és végrehajtás . . . 60
8.1. Elismerés és végrehajtás – Általános elvek . . . 61
8.1.1. A végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás eltörlése . . . 61
8.1.2. Végrehajtási eljárás – Alkalmazandó jog . . . 61
8.2. A kis értékű követelések európai eljárásának előírásai – végrehajtási eljárás . . . 61
8.3. Az ítéletről kiállított tanúsítvány használata . . . 62
8.3.1. A „D” formanyomtatvány . . . 62
8.3.2. A tanúsítvány nyelve . . . 62
8.4. A végrehajtás megtagadása és korlátozása . . . 63
8.4.1. A végrehajtás megtagadása kivételes esetben . . . 63
8.4.2. Jogorvoslati eljárás a végrehajtással szemben . . . 63
8.4.3. A végrehajtás felfüggesztése vagy korlátozása . . . 63
8.5. A kis értékű követelések európai eljárása során hozott ítélet végrehajtására irányuló eljárás . . . 64
8.5.1. A végrehajtás lépései . . . 64
8.5.2. Végrehajtó hatóságok és szervek . . . 64
8.5.3. Nyelvi kérdések – gyakorlati következmények a végrehajtást illetően . . . 64
8.6. A perbeli egyezségek végrehajtása . . . 65

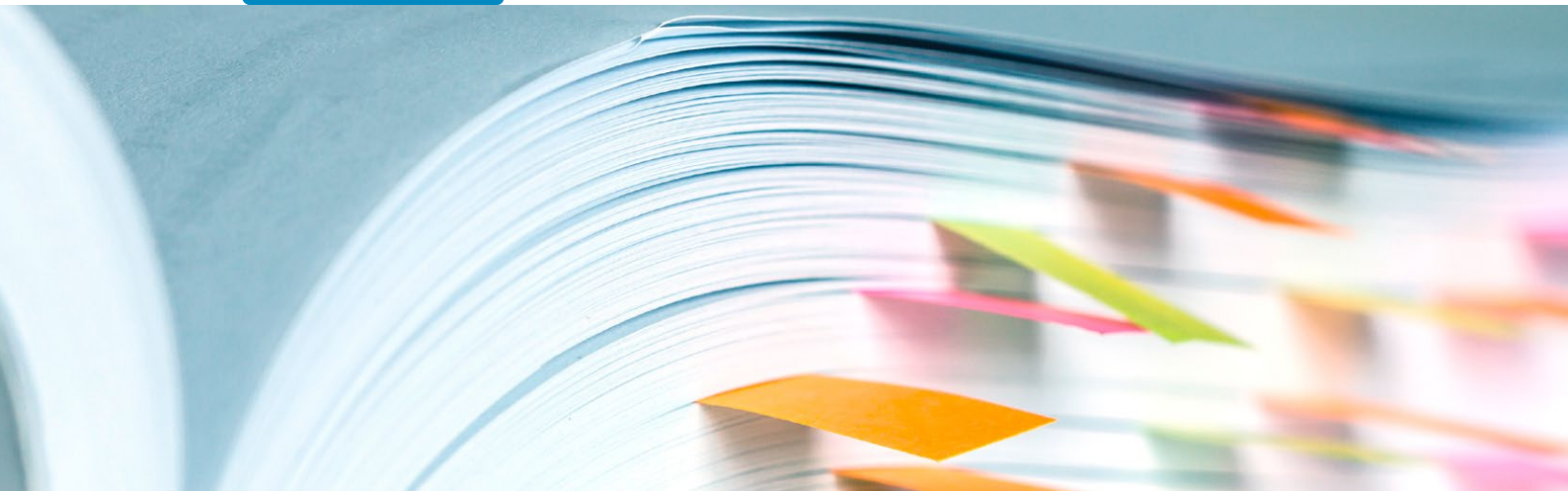
9. Záró kérdések . . . 66
9.1. Ügyvédek . . . 67
9.1.1. A kis értékű követelések európai eljárásában nincs szükség ügyvéd meghatalmazására . . . 67
9.1.2. Az ügyvéd meghatalmazásának hatása a költségekre . . . 67
9.2. Tájékoztatás és segítség . . . 67
9.2.1. Tájékoztatás – általában . . . 67
9.2.2. Tájékoztatás és segítségnyújtás a felek részére . . . 68
9.3. A kis értékű követelések európai eljárásának felülvizsgálata . . . 69

Referenciaanyagok és hivatkozások . . . 70

1

ELSŐ FEJEZET

Bevezetés

1.1. A kis értékű követelések európai eljárásának célkitűzései

Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítésének és az Európai Unióban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtésének célkitűzéseivel összefüggésben a kis értékű követelések európai eljárásának kulcsfontosságú célja az EU-n belül a határokon átnyúló pereskedés egyszerűsítése és meggyorsítása a kis értékű követelések esetében, ezzel csökkentve az ilyen pereskedés költségeit a tagállamok között (lásd az 1. cikket és az (1), (7), (8) és (36) preambulumbekezdést).

Ennek megvalósítása érdekében az eljárás hangsúlyt fektet az eljárások viszonylagos egyszerűségére, nevezetesen arra, hogy az eljárást nagy mértékben a rendelethez mellékelt formanyomtatványok segítségével kellene lefolytatni. Emellett a bíróság szerepe jelentősen erősödött az ügy menetének irányítását, valamint a felek között a követeléssel kapcsolatban felmerült vitás kérdések meghatározását illetően. A felek jogi tanácsadás és az ezzel járó költségek nélkül vehetik igénybe az eljárást. Az a követelmény, amelynek értelmében a tagállamoknak gyakorlati segítséget kell nyújtaniuk (11. cikk), segít a feleknek abban, hogy jogi szakértelem nélkül eligazodjanak az eljárásban. Az e-igazságügyi portál külön oldalon foglalkozik a kis értékű követelések európai eljárásával, ideértve a formanyomtatványokat és a tagállamok által a 25. cikk értelmében rendelkezésre bocsátott információkat. Az ítélet a többi tagállamban végrehajtható, és nincs szükség köztes elismerési és végrehajtási eljárásra (úgynevezett végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás).

Az eljárást nem csak magánszemélyek vagy fogyasztói csoportok vehetik igénybe, akik számára különösen alkalmas lehet, hanem üzleti ügyeik keretében határokon átnyúló jogvitával szembesülő kis- és középvállalkozások is. Az eljárás gyorsaságra irányuló célját az eljárás különböző szakaszai tekintetében megállapított különös határidők betartásával lehet elérni. A költségek korlátozása szintén fontos cél, és a bíróság feladata annak biztosítása, hogy a megítélt költségek ne legyenek aránytalanok a követelés értékéhez viszonyítva.

1.2. Általános háttér

A polgári igazságszolgáltatási rendszerek működésével kapcsolatban gyakran felmerülő aggály, hogy az átlagpolgárok rendkívül korlátozottan férnek hozzá az igazságszolgáltatáshoz, amikor kis értékű követelések terén szeretnének gyors jogorvoslatot anélkül, hogy hatalmas összegeket kellene költeniük jogi tanácsadásra. Ezekben az esetekben, különösen a magánszemélyek által a vállalkozásokkal vagy egyéb magánszemélyekkel szemben indított keresetekre fordított idő, erőfeszítés és költség gyakran jelentősen aránytalan lehet a követelés értékéhez képest.

Ennek kezelésére számos uniós tagállambeli jogrendszerben különleges eljárásokat dolgoztak ki, amelyeket a magánszemélyek

vagy kisvállalkozások ilyen igényeivel kapcsolatos döntéshozatal egyszerűsítésére, felgyorsítására és költségeinek csökkentésére való törekvés jellemez[1]. Sok ilyen eljárás több közös jellemzővel rendelkezik, mint például a megítélt költségek korlátozása, az ügyvédek hiánya, a bizonyítási szabályok egyszerűsítése, és általában nagyobb felelősség helyezése a bíróságra az ügyek vezetése terén, valamint döntés vagy a felek egyezsége révén az ügyek gyors lezárása érdekében.

Azok az aggályok, amelyek a tagállami jogrendszerekben ilyen kezdeményezéseket eredményeztek, még inkább fennállnak akkor is, amikor a kis értékű követelések átnyúlnak az Európai Unió tagállamainak határain, tekintettel az ilyen helyzeteket kísérő további problémákra, így a külföldi bíróságok által alkalmazott jog és követett eljárások ismeretlenségére, illetve arra, hogy eltérő nyelveken kell dolgozni. Ennek eredményeként hozták létre a kis értékű követelések európai eljárását (1.3. pont), valamint az uniós szintű alternatív vitarendezési és online vitarendezési mechanizmust, ideértve az online vitarendezési platformot (1.5.3. pont).

(1) A nemzeti kis értékű követelési eljárásokban tipizált néhány jellemző a zöld könyvben (COM(2002) 746 végleges) található, lásd az 1.4.1. pontot és a 8. lábjegyzetet.

1.3. A javaslat történeti és politikai háttere

1.3.1. A Down Hall-i konferencia[2]

Figyelemmel az előző pontban ismertetett problémakörre, igen logikus volt, hogy korai kezdeményezés induljon a fogyasztói követelések és a kis értékű követelések kezelésére szolgáló európai szintű különleges eljárás kialakítására való lehetőség feltárása céljából. A fogyasztói követelések és egyéb kis értékű követelések kezelésére irányuló európai eljárás kialakításának lehetőségéről folytatott tárgyalásokra így az Egyesült Királyság elnöksége alatt, 1998 első felében egy Angliában tartott konferencián került sor.

E konferencián az Európai Közösség különböző tagállamaiból számos szakértő, valamint az európai intézmények képviselői vettek részt, meghallgatva az Európában és másutt alkalmazott különböző eljárástípusokról szóló előadásokat[3]. A konferencián kialakult átfogó konszenzus az volt, hogy a fogyasztói és egyéb kis értékű követelések különleges európai eljárásának kialakítása hasznos lehet az Európai Közösségen belüli pereskedés szempontjából, figyelemmel különösen az egyének és a kereskedelem fokozott határokon átnyúló mobilitására, és a magánszemélyeket és kisvállalkozásokat sújtó egyértelmű nehézségekre, ha érvényesíteni kívánják ilyen követeléseiket.

(2) A konferenciára Down Hallban (Hatfield Heath, Hertfordshire) került sor 1998. június 22-e és 23-a között. A konferenciára és a konferencia eredményeként megszületett jelentésre való hivatkozás a zöld könyv 59. és 60. oldalán, valamint a 185. lábjegyzetben található.

(3) A küldötteket például rendkívül érdekelte a szingapúri kis értékű követelések online eljárása és a lisszaboni kis értékű fogyasztói követelések kezelése, amely bizonyos, Portugália és Spanyolország közötti, határon átnyúló követelésekkel is foglalkozott.

1.3.2. Politikai kontextus

Az Amszterdami Szerződés elfogadását követően több politikai nyilatkozatot is tettek, amelyek közül a legjelentősebb a tamperei csúcstalálkozó következtetései között található, amely az első olyan alkalmat jelentette, amikor az Európai Közösség kormányfői az igazságügy körébe tartozó kérdések megvitatása érdekében gyűltek össze[4]. Ezt követte a tamperei következtetések végrehajtására elfogadott intézkedési program[5], amelyet később a hágai program is megismételt[6].

1.4. A kis értékű követelések európai eljárásának kidolgozása

1.4.1. Első lépések a javaslat felé

2000-ben az Európai Bizottság vette át a kezdeményezést, kérdőívet bocsátva ki annak érdekében, hogy megállapítsa a kis értékű követelések eljárásának akkori elérhetőségét a Közösség tagállamaiban[7]. Ezt követte egy zöld könyv, amelyet az EK-Szerződés Amszterdami Szerződésből és tamperei következtetésekből eredő módosításainak fényében adtak ki, és különböző cselekvési javaslatokat tartalmazott a már megtett politikai kötelezettségvállalások – így többek között a kis értékű követeléseket érvényesíteni kívánók igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésének megkönnyítése érdekében az ilyen követelések egyszerűsített eljárásának szükségessége – teljesítése érdekében. A

(4) Lásd a (4) preambulumbekezdést, valamint a következtetések (30) és (34) bekezdését: http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm, a kis értékű követelések tekintetében – (30) bekezdés: „Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot, hogy a Bizottság javaslatai alapján minimumkövetelményeket határozzon meg, amelyek .... különleges eljárási szabályokat biztosítanak a kis értékű fogyasztói és kereskedelmi követelések egyszerűsített és felgyorsított, határokon átnyúló jogvitái tekintetében...", a (34) bekezdésben pedig: „Polgári ügyekben az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot azon köztes intézkedések további csökkentésére, amelyekre továbbra is szükség van egy határozat vagy ítélet elismerésének és végrehajtásának engedélyezéséhez a kért tagállamban. Első lépésként ezen köztes eljárásokat meg kell szüntetni a kis értékű fogyasztói vagy kereskedelmi követelések esetében...".

(5) Lásd a program 1.B.4 szakaszát, amely 2001. január 15-én jelent meg a Hivatalos Lapban (C 12/1, 4. o.), valamint az (5) preambulumbekezdést.

(6) Lásd a program 3.4.2. pontját, amely 2005. március 3-án jelent meg a Hivatalos Lapban (C 53/1, 53. o.).

(7) (Lásd Evelyne Serverin „Des Procedures de Traitement judiciaire des demandes de faible importance etc" című jelentését, Cachan 2001, a zöld könyv 8. oldalán található 2. lábjegyzetben említettek szerint.

zöld könyv a nem vitatott tartozások európai fizetési meghagyásával kapcsolatos kérdéseket is tárgyalta[8].

A Bizottság a rendeletre irányuló javaslatot 2005 márciusában[9] nyújtotta be, miután korábban már javaslatot tett az európai fizetési meghagyásra irányuló eljárásra[10]. A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet 2009. január 1-jén lépett hatályba.

1.4.2. Tárgyalások és a hat alapelv

Mivel általános politikai egyetértés állt fenn azzal kapcsolatban, hogy ki kell alakítani a kis értékű követelések európai eljárását, annak érdekében, hogy a nemzeti eljárások alternatívájaként kezelje a határokon átnyúló ügyeket, a tárgyalásokon lehetőség nyílt arra, hogy az eljárás lényegére koncentráljanak. A kényes pontok egyike az összeghatár értéke volt, vagyis az arra a kérdésre adott válasz, hogy „Mi a kis értékű követelés?". Egyes tagállamok viszonylag alacsony korlátot próbáltak elérni, míg mások olyan korlátot szerettek volna, amely lehetővé teszi a fogyasztók által támasztott legtöbb igény kezelését. A kérdéssel kapcsolatos kompromisszum végül az Európai Parlament és a Tanács keretében folyt viták során született meg.

A Tanácsban zajló viták kulcsfontosságú momentuma az volt, amikor az igazságügyi miniszterek elfogadtak több olyan alapelvet, amelyeket a tárgyalásoknak, illetve magának az eljárásnak az alapjául szántak. Ezek a 2005 novemberében[11] a miniszterek elé terjesztett elnökségi dokumentumban találhatók, és a következőket rögzítik:

- a kis értékű követelések európai eljárását elsősorban írásban kell lefolytatni – lásd az 5. cikk (1) bekezdését és a (14) preambulumbekezdést;
- tárgyalást akkor kell tartani, ha a bíróság szükségesnek tartja azt;
- az eljárás gyorsaságának és hatékonyságának biztosítása érdekében az egyes szakaszokra határidőket kell meghatározni;
- ösztönözni kell a modern kommunikációs technológiák használatát a tárgyalások megtartása és a bizonyításfelvétel

(8) Zöld könyvben (COM(2002) 746 végleges), közzététel: 2002. december 20.; a zöld könyvre a (6) preambulumbekezdés hivatkozik.

(9) (COM(2005) 87 végleges, közzététel: 2005. március 15.

(10) (COM(2004) 173 végleges, közzététel: 2004. május 25.

(11) Az elnökség 15054/05. sz. feljegyzése a Tanács számára, 2005. november 29., JUSTCIV 221/CODEC 1107.

megkönnyítése érdekében – lásd a 8. cikket és a 9. cikk (1) bekezdését;
- a jogi képviselet nem lehet kötelező – lásd a 10. cikket;
- a bíróságnak biztosítania kell, hogy a pervesztes féltől behajtható költségek arányosak legyenek a követelés értékéhez képest – lásd a 16. cikket.

Ahogy a rendelet szövegéből látható, az előző bekezdésben hivatkozott alapelveket valóban elfogadták, és azok az eljárás fontos alapját képezik.

1.4.3. A kis értékű követelések módosított európai eljárása – áttekintés

A kis értékű követelések európai eljárását 2013-ban értékelték[12], és ugyanabban az évben az Európai Bizottság egy jelentést[13] tett közzé, valamint elfogadta a rendelet módosításáról szóló javaslatot[14].

A legfontosabb következtetések közé tartozott, hogy az eljárás megkönnyítené a kis értékű követelések határokon átnyúló peres eljárásait az EU-ban, valamint csökkentette az eljárások költségeit és időtartamát. Az eljárást azonban nem használták ki eléggé bizonyos tagállamokban a korlátozott hatókör és az eljárás jogi gyakorlatának nem ismerete miatt. Ezenkívül a jelentés a szabályok néhány apró hiányosságát is feltárta.

2015-ben elfogadták a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló 2015/2421 rendeletet. A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló módosított rendelet 2017. július 14-én lépett hatályba. A legjelentősebb módosítás az eljárás pénzbeli határértékének 2000 euróról 5000 euróra történő emelése (2. cikk). A legtöbb módosítás célja a távközlő kommunikációs technológiák használatának megerősítése, ideértve a szóbeli meghallgatásokat (8. cikk), a bizonyításfelvételt (9. cikk), valamint az e-iratkézbesítést (13. cikk) és a bírósági illetékek távolról történő kifizetését (15a. cikk).

Egyéb módosítások: az írásbeli eljárás elsőbbsége (5. cikk), a feleknek nyújtott gyakorlati segítségnyújtás megerősítése (11. cikk) és a felülvizsgálat minimumszabályának tisztázása (18. cikk). Új rendelkezéseket vezettek be azon követelmény tekintetében, hogy a bírósági illetékeknek arányosaknak kell lenniük (15. cikk a) pont), a végrehajtási tanúsítvány nyelvére (21. cikk a) pont), valamint a perbeli egyezségek végrehajtására vonatkozóan (23. cikk a) pont).

(12) Deloitte, Assessment of the socio-economic impacts of the policy options for the future of the European Small Claims Regulation (A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet jövőjére vonatkozó szakpolitikai lehetőségek társadalmi-gazdasági hatásainak értékelése, Deloitte-tanulmány), végső jelentés, RDT-L05-2010, Deloitte, Brüsszel, 2013. július 19.

(13) COM(2013) 795 final.

(14) COM(2013) 794 final.

Ezenkívül a 2015/2421 rendelet módosította a fizetési meghagyásos eljárás egyik rendelkezését[15]. A rendelet 17. cikke most a kis értékű követelések európai eljárásának átadását irányozza elő azon esetekben, amikor a fizetési meghagyáshoz ellentmondást nyújtanak be, amikor a kis értékű követelések európai eljárása alkalmazandó.

1.5. Az uniós polgári igazságszolgáltatás fejlődése és a többi jogi aktussal való viszonya

1.5.1. Új jogi aktusok kidolgozása és a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás eltörlése

A kis értékű követelések európai eljárásának hatálybaléptetése óta számos új jogi aktust hoztak létre, és több meglévőt módosítottak. A kis értékű követelések európai eljárásának és az európai fizetési meghagyásos eljárás újszerűsége a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás eltörlése. Ez az eljárás tette lehetővé, hogy az egyik tagállamban hozott ítéletet egy másikban végrehajthatóvá nyilvánítsanak. Ezzel egyidőben a határokon átívelő peres ügyek kulcsfontosságú eszköze – a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás)[16] – ugyancsak eltörölte a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárást, de ez nem rendelkezik azokkal a jellemzőkkel, amelyek megkönnyítik a kis értékű követelések megoldását. Ezenfelül a Brüsszel I. rendeletben (átdolgozás) azok az okok, amelyek alapján a végrehajtás megtagadását a végrehajtási tagállamban nemzeti eljárás alkalmazásával lehet érvényesíteni, az említett rendelet keretén belül kiterjedtebbek, mint a kis értékű követelések európai eljárásról és az európai fizetési meghagyásról szóló rendeletekben, amely felgyorsíthatja a végrehajtást. A jelen útmutató 7. fejezete foglalkozik a fellebbezéssel és a felülvizsgálattal.

1.5.2. Egyéb jogi aktusokkal való interakció: az európai fizetési meghagyás és a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás)

A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelethez a legszorosabban kapcsolódó két rendelet az európai fizetési meghagyásos eljárás és a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás), amelyet a jelen útmutató 1.5.1. pontja említ. A kis értékű követelések európai eljárásáról és az európai fizetési meghagyásáról ugyanabban az időszakban folytak a tárgyalások, és ez volt az első két valódi egységes európai polgári eljárás. Míg a kis értékű követelések európai eljárása a legfeljebb 5000 euró értékű, határokon átnyúló ügyek vitatott és nem vitatott követeléseire egyaránt alkalmazandó, az európai fizetési meghagyás kizárólag nem vitatott követelésekre alkalmazandó, de az alkalmazása nem korlátozódik maximális összegre. A jelen útmutató 1.4.3. pontjában

[15] Az 1896/2006 rendelet

[16] Az 1215/2012 rendelet

leírtaknak megfelelően ezen két jogi aktus közötti viszonyt az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet 17. cikke határozza meg, amely a kis értékű követelések európai eljárására hivatkozik abban az esetben, amikor ellentmondást nyújtanak be, valamint feltéve, hogy a követelés a kis értékű követelések európai eljárásának hatálya alá tartozik. Ezenfelül az európai fizetési meghagyásról szóló rendeletben megfogalmazott, az iratkézbesítésre vonatkozó különleges szabályok az alapértelmezett szabályok (kis értékű követelések európai eljárása, 13. cikk (4) bekezdés). Részleteket a jelen útmutató 2.4.3. pontjában talál.

A Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) fontos szerepet játszik annak meghatározásában, hogy melyik bíróságnak van joghatósága a követelés esetén a kis értékű követelések európai eljárása keretén belül a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet 4. cikkének értelmében. Ebből a célból az „A" formanyomtatvány ezen rendelet joghatósági szabályaira vonatkozik. A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet 3. cikke: a határokon átnyúló ügyek meghatározása; erre a rendeletre hivatkozik a felek székhelyének meghatározása érdekében. Ezenkívül a kis értékű követelések európai eljárásában szereplő bizonyos fogalmak értelmezhetők a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) fogalmaival, különösen a „polgári és kereskedelmi ügyek" kifejezés a 2. cikk (1) bekezdése értelmében. Részleteket a 2.4.1. pontban talál.

A kis értékű követelések európai eljárásának alkalmazásában fontos egyéb eszközök az iratkézbesítésről szóló rendelet[17], valamint a bizonyításfelvételről szóló rendelet[18], amelyek alapértelmezett szabályként alkalmazandók, amennyiben a kis értékű követelések európai eljárása nem tartalmaz különleges szabályokat a határon átnyúló szolgáltatások vagy bizonyítékok tekintetében. Lásd még a jelen útmutató 2.4.2. pontját.

1.5.3. Az európai alternatív vitarendezési és online vitarendezési mechanizmusok

A kis értékű követelések európai eljárását az uniós polgári igazságszolgáltatás azon célkitűzésének kontextusában is el kell helyezni, amely a jogvitákat a lehető legjobb módon próbálja megoldani. Az alternatív vitarendezési (AVR) intézkedések a fogyasztói és a kisebb vállalkozások jogvitái esetén – amelyek esetében a kis értékű követelések európai eljárása megfelelő – egyre fontosabb jelentőségűek a tagállamokban. A peren kívüli vitarendezés elősegítése érdekében a 2008-ban elfogadott, közvetítésről szóló irányelv[19]

(17) Az 1393/2007 rendelet

(18) Az 1206/2001 rendelet

(19) 2008/52/EK irányelv

minimumszabályokat fogalmaz meg a határokon átnyúló viták során történő közvetítésre vonatkozóan. 2013-ban elfogadták a fogyasztói alternatív vitarendezési irányelvet (AVR-irányelv)[20] és a fogyasztói jogviták online vitarendezéséről szóló rendeletet (OVR-rendelet)[21]. Az AVR-irányelv a belföldi és határokon átívelő ügyekre is alkalmazandó, és szabályokat tartalmaz az AVR-entitásokról és eljárásokról, a fogyasztóknak és kereskedőknek biztosítandó információkról, valamint az AVR-entitások és a kijelölt nemzeti hatóságok közötti együttműködésről. Az OVR-rendelet egy online vitarendezési platformot hozott létre (OVR-platform), amelyen keresztül benyújthatók a panaszok, és a megfelelően képesített nemzeti AVR-entitások megoldhatják ezeket[22].

(20) 2013/11/EU irányelv

(21) (EU) 524/2013 rendelet.

(22) Lásd: http://www.odreurope.com/eu-odr-platform

2

MÁSODIK FEJEZET

A kis értékű követelések európai eljárása: Alkalmazási kör

A rendelet alkalmazási körét a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet 2. és 3. cikke határozza meg. A legjelentősebb az összeghatár értéke, a követelés tárgya és a határokon átnyúló jelleg. Amennyiben egy követelés a rendelet hatályán kívül esik, a bíróság tájékoztatja erről a felperest. Hacsak a felperes vissza nem vonja a követelést, az ügyre azon tagállam eljárási szabályai alkalmazandók, amelyben az eljárást lefolytatják (4. cikk (3) bekezdés).

2.1. A rendelet tárgyi hatálya

A rendelet a kis értékű követelések európai eljárása tárgyi hatályának két eleméről rendelkezik, mégpedig az eljárás keretében érvényesíthető követelések összeghatáráról, valamint a követelések tárgyáról. Általában azok a követelések, amelyek tárgya a „polgári és kereskedelmi" ügyek általános leírásának körébe tartozik, olyan ügyek, amelyek a rendelet hatálya alá tartoznak, azonban e tekintetben több korlátozás és kizárás érvényesül. Magát a „polgári és kereskedelmi" kifejezést az Európai Bíróság számos alkalommal értelmezte.

2.1.1. A kis értékű követelések európai eljárásának összeghatára

A kis értékű követelések európai eljárásának keretében – a 2015/2421 rendelet módosításai alapján (lásd az útmutató 1.4.3. pontját) – érvényesített követelésekre felső összeghatár vonatkozik, amely jelenleg 5000 EUR-ban van megállapítva. Hasonló felső összeghatárok érvényesek a nemzeti kis értékű követelési eljárásokban is, bár az értéktartomány tagállamonként változik. Az összeghatár a viszontkeresetre is vonatkozik, és amennyiben a viszontkereset meghaladja az összeghatárt, a követelést és a viszontkeresetet egyaránt a nemzeti eljárásjognak megfelelően folytatják le (5. cikk (7) bekezdés).

A 2. cikk (1) bekezdése tartalmazza a követelés értékének meghatározási módját. Először, az értéket abban az időpontban kell figyelembe venni, amikor a követelés megérkezik a követelés eldöntésére hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz. Másodszor, az értéket a főkövetelés kamatai, az ahhoz esetlegesen járuló kiadások és költségek nélkül kell meghatározni. E kizárás nem zár ki például egy olyan főkövetelést, amely csak egy már megfizetett adósság utáni kamatfizetésre irányul[23].

[23] A 4.5. pontban információkat találhat arról, hogy milyen következményekkel jár a viszontkereset értéke annak meghatározásában, hogy a követelés a rendelet hatálya alá tartozik-e vagy sem.

2.1.2. Tárgy – pénzbeli és nem pénzbeli követelések

Az európai fizetési meghagyásos eljárással ellentétben, amely pénzbeli követelésekre korlátozódik, a kis értékű követelések európai eljárásának hatálya alá tartozó követelések tárgya lehet nem pénzbeli követelés is, erről a 7. részben található keresetlevél rendelkezik, amelynek kitöltését lásd az útmutató 3.2. pontjában. Nem pénzbeli követelés esetén a felperes például olyan végzés kiadását kérheti, amely jogi hátrányt, például birtokháborítást vagy tulajdon tárgyának károsodását akadályozza meg, vagy egy olyan kötelezettség teljesítését biztosítja, mint az áruk szállítása vagy egy szerződés másfajta teljesítése. Nem pénzbeli követelés esetén azt olyan értéken kell feltüntetni, amely a kis értékű követelések európai eljárásának összeghatára alá esik.

2.1.3. Tárgy – Kizárt tárgykörök

2.1.3.1. Általános kizárások

A rendeletben egyes olyan ügyek kifejezetten ki vannak zárva a kis értékű követelések európai eljárásának tárgyi hatálya alól, amelyeket egyébként úgy lehetne tekinteni, hogy azok a „polgári és kereskedelmi ügyek" körébe tartoznak. Ezek az adó-, vám- és közigazgatási ügyek, valamint az államnak az államhatalom gyakorlása során hozott aktusai vagy elkövetett mulasztásai miatti felelőssége (más néven *acta jure imperii*). Amennyiben egy követelés ilyen kizárt tárgykörre vonatkozik, akkor a bíróság, amelyhez azt benyújtják, rendszerint hivatalból el fogja utasítani azt, mivel nem tartozik a kis értékű követelések európai eljárásának hatálya alá.

2.1.3.2. A kifejezetten a 2. cikk (2) bekezdése által kizárt tárgykörök

Emellett a rendelet kimondja, hogy nem alkalmazandó egyes más sajátos tárgykörökre, amelyeket úgy lehet tekinteni, hogy a polgári és kereskedelmi ügyek körébe tartoznak. E kizárásokat – amelyek szélesebb körűek, és nem teljesen hasonlóak az európai fizetési meghagyásról szóló rendeletben meghatározottakhoz – a rendelet 2. cikkének (2) bekezdése részletezi, és azok az alábbi szövegdobozban olvashatók.

(a) természetes személyek személyi állapota, jog- és cselekvőképessége;
(b) házassági vagyonjogból vagy az ilyen kapcsolatokra alkalmazandó jog szerint hasonló joghatásúnak tekintett kapcsolatokból eredő jogok;
(c) családi vagy rokoni kapcsolatból, házasságból vagy házassági rokonságból származó tartási kötelezettségek;
(d) házassági vagyonjogon, tartási kötelezettségeken, valamint végrendeleten és öröklésen alapuló jogok;

(e) csődeljárás, fizetésképtelen társaságok vagy más jogi személyek felszámolására vonatkozó eljárások, csődegyezség, kényszeregyezség és hasonló eljárások;
(f) szociális biztonság;
(g) választottbíráskodás;
(h) munkajog;
(i) ingatlan bérlete, a pénzbeli követelésekre irányuló keresetek kivételével; vagy
(j) a magánélet tiszteletben tartásához való jog és a személyiségi jogok megsértése, beleértve a rágalmazást is.

2.1.4. Tárgy – A hatály alá tartozó tárgykörök

2.1.4.1. Polgári és kereskedelmi ügyek – általában

A kis értékű követelések európai eljárásának tárgyi hatálya alá eső ügyek főként a **polgári és kereskedelmi ügyeknek** tekintett kérdések körébe tartoznak. A 2. cikk (1) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően a rendelet alkalmazásában e kifejezés értelme nem függ attól, hogy melyik bíróság vesz részt a követeléssel kapcsolatos döntésben, sem bármely tagállam nemzeti jogától. Emellett azt úgy kell értelmezni, hogy összhangban álljon a szavak más uniós jogi aktusokban – beleértve a Brüsszel I. rendeletet (átdolgozás) és az európai fizetési meghagyásról szóló rendeletet – használt önálló értelmezésével.

2.1.4.2. A polgári és kereskedelmi ügyek jelentése

E kifejezést a rendelet nem határozza meg, azonban azt általában úgy értelmezik, hogy különbség van egyrészt polgári ügyek, másrészt pedig közjogi ügyek között. Az Európai Bíróság több olyan ítéletet is hozott, amelyek meghatározták e különbségtétel terjedelmét és hatását a különböző jogi aktusokkal összefüggésben. A megkülönböztetés ellenére a Bíróság megállapította, hogy vannak egyes közjogi kérdések, amelyeket ennek ellenére úgy kell tekinteni, hogy a polgári és kereskedelmi ügyek fogalma alá tartoznak. Ez bizonyos fokig a Bíróság által más jogi aktusok, például a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) és elődjei értelmezése kapcsán hozott határozatoktól függ. E határozatok részletes adatai a 2.1.5. pontban szerepelnek.

2.1.5. Polgári és kereskedelmi ügyek – a Bíróság általi értelmezés

2.1.5.1. Önálló jelentés

Az Európai Bíróság számos ügyben megállapította, hogy annak biztosítása érdekében, hogy a releváns jogi aktusokból eredő jogokat és kötelezettségeket egyenlően és egységesen értelmezzék, a „polgári és kereskedelmi ügyek" fogalma nem értelmezhető egyetlen jogrendszer vonatkozásában, hanem annak az érintett uniós jogszabály céljából és felépítéséből, valamint a nemzeti jogrendszerek összességéből következő alapelvekből eredő önálló értelmet kell tulajdonítani. A Bíróság általában azt állapította meg, hogy két körülmény releváns annak eldöntése szempontjából, hogy egy jogvita polgári vagy kereskedelmi jellegű-e:

- a jogvita tárgya, és ennek megfelelően a kereset alapja és jellege; valamint
- az érintett felek, és a köztük fennálló viszony jellege.

Az Európai Bíróság e tárgybeli gondolkodásmódjához lásd az *Apostolides kontra Orams*[24] ügyben hozott ítéletet, amelyben a Bíróság a következők szerint foglalta össze álláspontját a Brüsszel I. rendelet (a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) rendelet elődje) esetében:

„[…] e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 44/2001 rendeletből a tagállamokra és az érdekelt személyekre nézve keletkező jogok és kötelezettségek egyenlőségének és egységességének lehetséges legjobb biztosítása érdekében a »polgári és kereskedelmi ügyek« fogalmát nem egyszerűen valamely érintett állam vagy államok belső jogára való utalásként kell értelmezni. Az említett meghatározást önálló fogalomként, az említett rendelet céljára és felépítésére, valamint a nemzeti jogrendszerek összességéből következő alapelvekre hivatkozással kell értelmezni. A »polgári és kereskedelmi ügyek« önálló fogalomként való értelmezése azt eredményezi, hogy bizonyos bírósági határozatok kizártak a 44/2001 rendelet tárgyi hatálya alól, olyan tényezők miatt, amelyek a peres felek közötti jogviszony jellegére vagy a jogvita tárgyára vezethetők vissza […]"

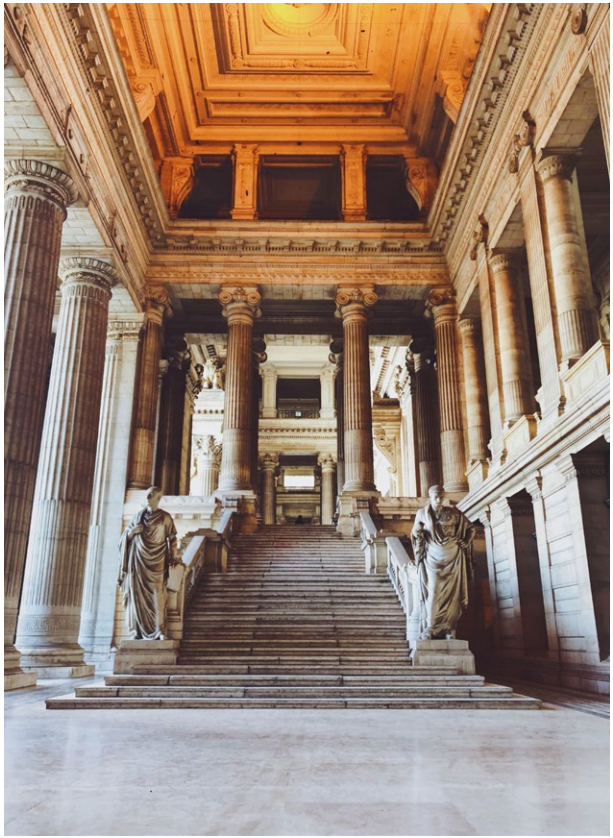
(24) A C-420/07. sz. sz. ügyben hozott ítélet (EBHT 2009., I-3571. o.), különösen annak 41. és 42. pontja, ahol többek között hivatkoztak a 29/76. sz., *LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG kontra Eurocontrol* (C-29/76. sz., EBHT 1976., 1541) ügyben hozott ítéletre (EBHT 1976., 1541. o.) és az újabb, C-292/05. sz., *Lechouritou kontra Dimosiotis Omospondiakis Dimokratias tis Germanias* ügyben hozott ítéletre (EBHT 2007., I-1519. o.).

2.1.5.2. A hatóságot érintő keresetek

A hatóságot érintő keresetek tekintetében a Bíróság megállapította, hogy az ügy nem „polgári vagy kereskedelmi", ha egy hatóság és egy magánszemély közötti jogvitát érint, és a hatóság közhatalom gyakorlása során jár el. A Bíróság tehát különbséget tett az ilyen *acta iure imperii* néven is ismert cselekmények – amelyekre a "polgári és kereskedelmi ügyek" fogalma a kis értékű követelések európai eljárásának alkalmazásában nem terjedhet ki – és az *acta iure gestionis*, vagyis az állam általában kereskedelmi jellegű cselekményei között, amelyek e fogalom hatálya alá tartoznak. Az Európai Bíróság e kérdéssel kapcsolatban az *Apostolides-ügyben* hozott ítéletben[25] a következőket mondta ki:

„[...] a Bíróság azt is kimondta, hogy bár egyes olyan jogviták, amelyekben valamely hatóság áll szemben egy magánszeméllyel, az említett fogalom tárgyi hatálya alá tartozhatnak, ez nem vonatkozik arra az esetre, amikor a hatóság közhatalmat gyakorol [...] Ugyanis a peres felek valamelyikének közhatalmi jogosítványainak megnyilvánulása a magánszemélyek közötti viszonyokban alkalmazandó szabályokkal kapcsolatos hatalmi túlkapások miatt kizárja azt, hogy az ilyen jogvita a [...] polgári és kereskedelmi ügyek területére tartozzon [...] "

(25) Hivatkozás a fenti 17. lábjegyzetben.

2.1.5.3. A különbségtételt bemutató néhány európai bírósági ítélet

A „polgári és kereskedelmi ügyek" fogalma alá tartozó ügyek, és az e fogalom alá nem tartozó ügyek közötti különbségtétel a gyakorlatban nem mindig könnyű. Az Európai Bíróság ezt több konkrét ügyben is vizsgálta, amelynek példái ebben a szövegdobozban találhatók.

Olyan követelések, amelyekről az Európai Bíróság azt állapította meg, hogy „polgári és kereskedelmi" jellegűek:

A C-172/91. sz., *Sonntag kontra Waidmann* ügyben hozott ítélet (EBHT 1993., I-1963. o.) szerint magánszemély által a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti indított kereset polgári jellegű. Ugyanakkor az ilyen kereset kívül esik a „polgári és kereskedelmi ügyek" fogalmán, amennyiben a károkozót hatóságnak kell tekinteni, amely közhatalom gyakorlása során járt el (az adott ügyben egy tanulókat felügyelő tanárt nem tekintettek úgy, hogy „közhatalom gyakorlása során járt el").

A C-167/00. sz., *Verein für Konsumenteninformation kontra Karl Heinz Henkel* ügyben (EBHT 2002., I-8111. o.) egy fogyasztóvédelmi szervezet megelőző keresetként benyújtott követelése arra irányult, hogy megakadályozzon egy kereskedőt abban, hogy tisztességtelen szerződéses feltételeket alkalmazzon a magánszemélyekkel kötött szerződésekben.

A C-271/00. sz., *Gemeente Steenbergen kontra Baten* ügyben (EBHT 2002., I-10489. o.) olyan visszkereseti jogról volt szó, amely révén valamely állami szervezet a magánjogi jogalanytól behajtja az általa az elvált házastárs és e személy gyermeke részére szociális támogatás címén kifizetett összegeket, feltéve, hogy e kereset benyújtásának alapját és az arra vonatkozó részletes szabályokat a tartási kötelezettségre vonatkozó rendes jogszabályok szabályozzák. Ugyanakkor, amennyiben a visszkereseti igény olyan rendelkezéseken alapul, amellyel a jogalkotó saját előjogot biztosított az állami szervnek, az említett igény nem tekinthető a „polgári ügyekhez" tartozónak.

A C-266/01. sz., *Préservatrice Foncière TIARD kontra Hollandia* ügyben (EBHT 2003., I-4867. o.) olyan keresetről volt szó, amellyel egy állam a magánjogi jogalannyal szemben olyan magánjogi kezességvállalási szerződést kíván érvényesíteni, amelyet annak érdekében kötöttek, hogy lehetővé tegyék valamely harmadik személy számára az adott állam által megkövetelt és meghatározott biztosíték nyújtását, azzal a feltétellel, hogy a hitelező és a kezes között a kezességvállalási szerződés alapján fennálló jogviszony nem jár az állam részéről olyan jogkörök gyakorlásával, amely túlterjed a magánszemélyek közötti jogviszonyokra alkalmazandó szabályok alapján fennállókon.

A C-265/02. sz., *Frahuil SA kontra Assitalia* ügyben hozott ítéletben (EBHT 2004., I-1543. o.) az olyan importőrrel szemben törvényi engedményezésen alapuló igényt, amely a vámokat a vámhatóságnak egy olyan kezességvállalási szerződés alapján megfizető kezesnek tartozott ezek

összegével, amely az említett szerződéssel garantálta a vámhatóságok felé, hogy a szóban forgó vámokat a szállítmányozó megfizeti, a szállítmányozót pedig eredetileg a fő adós utasította a tartozás megfizetésére, a „polgári és kereskedelmi ügyek" fogalma alá tartozó igények kell tekinteni.

Az *Apostolides-ügyben* hozott ítéletben (lásd fenn) az ingatlan tulajdonjogának jogellenes megszerzése miatti kártérítés megfizetésére kötelező meghagyás elismerésére és végrehajtására vonatkozó igényről volt szó, amely az ingatlan kiürítésének és eredeti állapotban való visszaadásának, valamint az ezzel kapcsolatos egyéb jogellenes cselekmények beszüntetésének elrendelésére irányult, ahol az alapügyben magánszemélyek közötti olyan peres eljárás folyt, amely nem olyan magatartások vagy eljárások ellen irányult, amelyek alapja a peres felek valamelyike közhatalmi jogosítványainak megnyilvánulása, hanem magánszemélyek által megvalósított cselekmények ellen.

A C-406/09. sz., *Realchemie Nederland BV kontra Bayer CropScience AG* ügyben hozott ítéletben (ECLI:EU:C:2011:668) olyan fizetési meghagyás elismeréséről és végrehajtásáról volt szó, amely egy polgári és kereskedelmi ügyben hozott – mégpedig egy részvénytársaság szellemi tulajdonjoghoz fűződő magánjogi jogának megsértését megállapító – bírósági határozat betartása érdekében rendbírság fizetésére való kötelezést tartalmaz.

A C-551/159. sz., *Pula Parking d.o.o. kontra Sven Klaus Tederahn* ügyben (ECLI:EU:C:2017:193), amelyet a valamely területi önkormányzat tulajdonában álló társaság egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező természetes személlyel szemben olyan közterületi parkolóban való parkolásból eredő, meg nem fizetett követelés behajtása érdekében kezdeményezett, amelynek az üzemeltetésére vonatkozó hatáskört az említett önkormányzat e társaságnak átengedte, és amely eljárás olyan követelésre vonatkozik, amely nem büntető jellegű, hanem csupán a nyújtott szolgáltatás ellenértékét képezi, polgári és kereskedelmi ügynek tekintendő.

Olyan követelések, amelyekről az Európai Bíróság azt állapította meg, hogy nem „polgári és kereskedelmi" jellegűek:

A fent hivatkozott *LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG kontra Eurocontrol* ügyben hozott ítéletben egy nemzetközi szerződés által létrehozott hatóság követeléséről volt szó, amellyel a hatóság egy magánféltől díjat kívánt behajtani létesítményei és szolgáltatásai igénybevételéért, miközben az igénybevétel kötelező volt, a díjakat pedig egyoldalúan határozták meg.

A C-814/79. sz., *Hollandia kontra Rüffer* ügyben (EBHT 1980., 3807. o.) az állami vízi utak kezeléséért felelős, közhatalmat gyakorló hatóság követelése szerepelt, amelyet egy hajótulajdonossal szemben nyújtott be egy hajótörött roncs vízi utakról való eltávolítása során felmerült költségei megtérítése érdekében.

A fent hivatkozott *Lechouritou és társai kontra Dimosio tis Omospondiakis Dimokratias tis Germanias*[26] ügyben hozott ítéletben a katonai erők által végrehajtott háborús mészárlás áldozatai és túlélői képviselőinek az érintett állammal szembeni kártérítésre irányuló követelése.

([26]) Hivatkozás a fenti 17. lábjegyzetben.

2.2. A rendelet területi hatálya

2.2.1. Általános területi hatály

A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet az Európai Unió minden tagállamában alkalmazandó, kivéve Dániát ((38) preambulumbekezdés).

2.2.2. Határokon átnyúló ügyek

A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet csak a „határokon átnyúló" ügyekre alkalmazandó, vagyis azokra az ügyekre, amelyekben legalább az egyik fél a követeléssel kapcsolatban eljáró bíróság székhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezik állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel; a meghatározást lásd a 3. cikk (1) bekezdésében. A 2015/2421 módosító rendelet (5) preambulumbekezdése kimondja, hogy határokon átnyúló ügynek tekintendő minden olyan követelés, amelyben legalább az egyik fél a követeléssel kapcsolatban eljáró bíróság székhelye szerinti, *a jelen rendelet hatálya alá tartozó* tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezik állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel. A „jelen rendelet hatálya alá tartozó" kifejezés azt jelenti, hogy ez a helyzet nem áll fenn, ha a követeléssel kapcsolatban eljáró bíróság székhelyétől eltérő tagállamban állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező fél tagállama Dánia.

A 3. cikk (3) bekezdése szerint annak meghatározásához, hogy a követelés határokon átnyúló ügy-e, a keresetlevélnek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz történő benyújtásának időpontja irányadó. Nem szabad elfelejteni, hogy e feltétel ténybeli alapját az 5. pontban szereplő „A" keresetlevélben szereplő keresetben meg kell jelölni.

2.2.2.1. Unión kívüli felperesek

Figyelemmel a „határokon átnyúló" fogalmának meghatározására, és tekintettel a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) joghatósági rendelkezéseinek hatályára, bizonyos körülmények között az Unió tagállamain kívül állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező felperes is igénybe veheti a kis értékű követelések európai eljárását, olyan alperessel szemben, akinek állandó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye az Unióban van. Ez lehet a helyzet, ha az alperes a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság tagállamától

eltérő tagállamban rendelkezik állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, mivel így e fél nem ugyanabban a tagállamban található, mint a bíróság, és ez megfelel a 3. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

2.2.2.2. Unión kívüli alperesek

Emellett a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság tagállamától eltérő uniós tagállamban állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező felperes is élhet a kis értékű követelések európai eljárása szerinti követeléssel az Európai Unión kívül állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező alperessel szemben. Az a jogalap, amely alapján az Európai Unióban található bíróság ilyen célból joghatósággal rendelkezik, a vonatkozó uniós jogi aktusban található, például a Brüsszel I. rendeletben (átdolgozás).

2.3. Időbeli hatály

A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet 2009. január 1-je óta az Európai Unió minden tagállamában alkalmazandó, kivéve Dániát. Ugyanakkor az eljárás alapján akkor is lehet követelést érvényesíteni, ha az korábbi ennél az időpontnál, feltéve, hogy a követelés alapjául szolgáló kötelezettség nem évült el, valamint, hogy a követelésre a releváns alkalmazandó jog alapján vonatkozó bármilyen elévülési idő még nem telt el. A 2015/2421 rendelet módosításai 2017. július 14-e óta vannak hatályban.

2.4. Más uniós jogi aktusok alkalmazhatósága

2.4.1. A Brüsszel I. rendelet (átdolgozás)

2.4.1.1. Joghatósági szabályok

A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet nem tartalmaz joghatósággal kapcsolatos szabályokat, így a különböző uniós tagállamok és nem uniós államok bíróságai hatáskörének és illetékességének a rendelet 4. cikke értelmében történő megállapításához a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) szabályait kell alkalmazni. Ennek a kis értékű követelések európai eljárása működésével összefüggő részletesebb kifejtését lásd a lenti 3.1.1. pontban, az eljárás megindításával foglakozó részben.

2.4.1.2. Az ítéletek elismerése és végrehajtása

A kis értékű követelések európai eljárásának egyik kulcsfontosságú eleme a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás eltörlése (21), ami azt jelenti, hogy az eljárás szerint hozott ítéletet elismerik az Unió másik tagállamában, és az végrehajtható ott, anélkül, hogy az ítéletre hivatkozó személynek meg kellene állapíttatnia a végrehajthatóságot. Az 1.5.1. pontban meghatározottak alapján a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárást a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) eltörölte, azonban a végrehajtás nemzeti eljárás alkalmazásával történő megtagadása

sokkal kiterjedtebb a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) értelmében. A végrehajtásra a rendelet külön eljárást határoz meg, amelyet a jelen útmutató lenti 8.2. pontjában mutatunk be, az ezzel foglalkozó fejezetben. Meg kell jegyezni, hogy a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) elismerésre és végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseire továbbra is lehet hivatkozni a kis értékű követelések európai eljárása során hozott ítélet végrehajtása céljából, a követendő eljárást pedig az ítélet jogosultja választhatja meg.

2.4.2. A kézbesítési és a bizonyításfelvételről szóló rendeletek

E rendeletek mindegyike alkalmazandó a kis értékű követelések európai eljárására, mivel ezek általában alkalmazandók minden olyan polgári eljárásra, amelyben okiratokat kell továbbítani az egyik uniós tagállamból a másik uniós tagállamba, illetve bizonyítást kell felvenni két tagállam között (lásd a jelen útmutató 1.5.2. pontját). Ugyanakkor a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet tartalmaz bizonyos, okiratok kézbesítésére és bizonyításfelvételre vonatkozó szabályokat, amelyek az egyéb jogi aktusokban szereplő általános rendelkezésekkel szemben előnyt élveznek (13. és 9. cikk). A rendelet emellett az okiratok kézbesítése kapcsán olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek az európai fizetési meghagyásról szóló rendeletből származnak, és amelyek szintén előnyt élveznek a kézbesítésről szóló rendelet rendelkezéseivel szemben, amennyiben eltérnek azoktól (13. cikk (4) bekezdése).

2.4.3. Az európai végrehajtható okiratról szóló rendelet és az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet

2.4.3.1. Hasonlóságok és különbségek a kis értékű követelések európai eljárásához képest

Bizonyos mértékben e két rendelet egy csoportba sorolható a kis értékű követelések európai eljárásával, mivel közösek bizonyos kulcsfontosságú jellemzőik, mint az elismerés és a végrehajtás egyszerűsített szabályai a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás eltörlése révén, és a vonatkozó eljárásban meghozott határozatok és kibocsátott tanúsítványok felülvizsgálatáról való rendelkezés, amennyiben bizonyos minimumkövetelmények nem teljesülnek. E célra, eltekintve a kézbesítéssel kapcsolatos, az előző albekezdésben említett kérdésektől, a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet „kölcsönöz" az európai végrehajtható okiratról szóló rendeletből bizonyos, a határozatok felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat, amelyeket magára a kis értékű követelések európai eljárására is alkalmazni kell.

E három rendelet másik közös vonása, hogy ezek ültetik át a gyakorlatba a polgári ügyekben hozott ítéletek kölcsönös elismerésének elvét. Fő céljuk a hitelezői jogok határokon átnyúló elismerésének és végrehajtásának egyszerűsítése és felgyorsítása az Európai Unióban. E tekintetben hozzájárulnak a jog érvényesülésén alapuló valódi térség létrehozásához az Európai Unióban, valamint az egységes piac

végrehajtásához. Mindegyik rendelet hatálya eltérő – nem mindegyik alkalmazható minden egyes határokon átnyúló polgári ügyben.

Emellett, noha vannak hasonlóságok a három rendelet között, van egy nagyon fontos különbség is. A kis értékű követelések európai eljárása, ellentétben az európai végrehajtható okirattal és az európai fizetési meghagyásos eljárással, mind vitatott, mind nem vitatott ügyekre vonatkozik. Ezért a jövőbeli felperesnek az ügy elején el kell dönteni, hogy melyik eljárást célszerű alkalmazni, és e döntés nagyrészt az egyes ügyek tényleges körülményeitől fog függni, különösen attól, hogy valószínű-e, hogy a követelés vitatott lesz-e, valamint természetesen az érintett követelés értékétől.

2.4.3.2. Az európai végrehajtható okirat, az európai fizetési meghagyás és a kis értékű követelések európai eljárása igénybevételének összehasonlítása

Az európai végrehajtható okirat – ez csak akkor megfelelő, ha nem vitatott ügyben kell végrehajtani egy határozatot, perbeli egyezséget, vagy olyan kötelezettséget, amelyet a származási tagállamban végrehajtható közokirat rögzít. A nem vitatott ügy fogalmát e tekintetben az európai végrehajtható okiratról szóló rendelet határozza meg; főszabály szerint olyan ügyről van szó, amelyben védekezést nem terjesztettek elő, és az ítéletet a fél távollétében vagy mulasztása mellett hozták, vagy az eredetileg előterjesztett védekezést utóbb visszavonták.

Az európai fizetési meghagyás – ez az eljárás különösen akkor célszerű, ha a felperes olyan követelést kíván érvényesíteni, ahol a követelést nem vitatják; a felperes a kérelmet ahhoz a bírósághoz nyújtja be, amely ha a kérelemnek helyt ad, kibocsátja a végzést, és kézbesíti az alperesnek, aki ebben az esetben ellentmondást nyújthat be, azonban az európai fizetési meghagyásos eljárás keretében további bírósági eljárásra nem kerül sor, mivel ha az alperes pusztán ellentmondással él a végzés kiadásával szemben, az ügy kikerül az európai fizetési meghagyásos eljárás hatálya alól, és a polgári eljárás rendes szabályai szerint bírálják el; amennyiben az alperes nem él ellentmondással a végzéssel szemben annak kézbesítésekor, a felperes megteheti a kifizetés biztosításához szükséges végrehajtási intézkedéseket. Különösen célszerű olyan felperesek számára, akik több követelést kívánnak érvényesíteni, mint például az energiaszolgáltatás és a nem fizető ügyfelekkel szemben követeléssel élő hasonló vállalkozások esetében.

Noha az európai végrehajtható okirat és az európai fizetési meghagyásos eljárás hatálya hasonló, a különbség közöttük az, hogy az európai végrehajtható okirat egy belföldi eljárás eredményéről igazolja, hogy az végrehajtható egy másik tagállamban, míg az európai fizetési meghagyás olyan önálló uniós eljárás, amelyet a tagállamokban nagyrészt ugyanúgy követnek. A hitelezőnek el kell döntenie, hogy ezek közül melyiket kívánja alkalmazni olyan követelése érvényesítése érdekében, amely nem vitatott, vagy várhatóan nem lesz vitatott. Az európai fizetési meghagyás különösen hasznos, ha a hitelező több tagállamban kíván követeléseket érvényesíteni, mivel így csak egy

eljárást kell átlátnia, nem pedig a minden egyes releváns tagállam nemzeti rendszerében folyó különböző eljárásokat.

A kis értékű követelések európai eljárása – ezt meg kell különböztetni a két másik eljárástól, mivel ez mind vitatott, mind nem vitatott ügyekben elérhető, amennyiben a követelés összege nem haladja meg az 5000 EUR-t; így az eljárás határokon átnyúló ügyekben akkor is elérhető, ha a követelés vitatott. Amennyiben a felperes úgy véli, hogy a követelés nem vitatott, az európai fizetési meghagyás választása előnyösebb lehet, és ez lesz az egyetlen sajátos önálló európai uniós eljárás az 5000 EUR-t meghaladó értékű határokon átnyúló követelések esetén.

2.4.4. Egyéb uniós jogi aktusok

Nem szabad elfelejteni, hogy különböző uniós jogi aktusok alkalmazandóak a kis értékű követelések európai eljárása alá tartozó követelésekre, saját feltételeiknek megfelelően, a rendelet tárgyi hatályának megfelelően. Két példa erre a szerződéses, illetve a szerződésen kívüli ügyekre alkalmazandó jogról szóló Róma I., illetve Róma II. rendelet. Ahogy a más eljárásban benyújtott követelések esetében is, az e rendeletek egyikében meghatározott szabályok határozzák meg, hogy melyik jogot kell alkalmazni a kis értékű követelések európai eljárása keretében benyújtott követelésre.

A kis értékű követelések európai eljárása keretében benyújtott követelésekkel foglalkozóknak szem előtt kell tartaniuk azt is, hogy a követelés sajátos tárgyától függően más uniós jogi aktusok is alkalmazandók lehetnek e tárgyra. Egy követelés tartozhat például az uniós fogyasztóvédelmi aktusok hatálya alá, és ebben az esetben ezek rendelkezései hatással lehetnek a felek jogaira és kötelezettségeire, ha a követelést vitatják. Az útmutató 1.5.3. pontjában kiemeltük az uniós AVR- és OVR szabályokat, és utaltunk annak lehetőségére, hogy adott esetben fogyasztói panasz nyújtható be az OVR-platformon.

2.5. Kapcsolat a nemzeti joggal

2.5.1. Nemzeti eljárásjog

A nemzeti jog két módon játszik szerepet a kis értékű követelések európai eljárásában. Először, magát az eljárást illetően a rendelet egyértelművé teszi, hogy a rendelet eltérő rendelkezése hiányában a kis értékű követelések európai eljárására azon tagállam eljárási joga alkalmazandó, amelyben az eljárást lefolytatják (26. cikk). Másodszor, a rendelet kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a nemzeti jog alkalmazandó az eljárás egyes konkrét szakaszaiban; például a tekintetben, hogy a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélettel szemben van-e helye jogorvoslatnak (17. cikk), valamint abban az esetben, amikor a viszontkereset meghaladja a kis értékű európai követelések

összeghatárát[27]. Másodszor, a nemzeti eljárási jogot is az eljárás célkitűzéseinek szem előtt tartásával kell alkalmazni, amelyeket a rendelet (7) preambulumbekezdése rögzít. Nem szabad elfelejteni, hogy a nemzeti eljárási jog alkalmazása nemcsak nem állhat ellentétben a kis értékű követelések európai eljárásával, hanem annak elő kell segítenie a kis értékű követelések európai eljárása célkitűzéseinek elérését.

Ezt a Bíróság ítélkezési gyakorlata is alátámasztja az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet hasonló rendelkezésével kapcsolatban. Az eljárási illetékek és költségek azon rendelet és a nemzeti jogszabályok előírásai alapján történő megállapításával kapcsolatban a Bíróság úgy ítélkezett, hogy a helyi bíróság szabadon állapíthatja meg az eljárási illeték összegét a nemzeti jogában meghatározott szabályok szerint, feltéve, hogy e szabályok nem kedvezőtlenebbek a belső jog hatálya alá tartozó hasonló jellegű esetekre vonatkozókhoz képest, és nem teszik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását (C-215/11. sz., *Iwona Szyrocka kontra SiGer Technologie GmbH* ügy, ECLI:EU:C:2012:794). Ugyanazon ügyben a Bíróság kimondta, hogy abban az esetben, amikor a felperes csak részlegesen lett pernyertes, a költségek megosztására vonatkozó nemzeti szabály nem mond ellent a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet 16. cikkében megfogalmazott, „a vesztes fizet" szabálynak, feltéve, hogy az illető szabály nem kedvezőtlenebb, mint a nemzeti jog hatálya alá tartozó helyzetekre irányadó eljárási szabályok, és nem tántorítja el a felperest attól, hogy a kis értékű követelések európai eljárásához folyamodjon (C-554/17. sz., *Rebecka Jonsson kontra Société du Journal L'Est Républicain* ügy, ECLI:EU:C:2019:124).

2.5.2. Nemzeti anyagi jog

Ezen általános eljárási jogi helyzet mellett valószínűleg a nemzeti anyagi jogot kell alkalmazni a követelés tárgyára. Ugyanakkor az alkalmazandó jog adott esetben nem az eljáró bíróság székhelye szerinti tagállam joga lesz, attól függően, hogy melyik jogot kell alkalmazni az alkalmazandó jogi aktusok releváns szabályainak megfelelően.

(27) A 9.2. pontban megtalálja, hogy milyen információkat kell megadni a nemzeti eljárásjogról a kis értékű követelések európai eljárásának célkitűzései érdekében.

3

HARMADIK FEJEZET

Az eljárás megindítása

3.1. Megindítás és gyakorlati segítségnyújtás

A 4. cikknek megfelelően a felperes az eljárást az „A" keresetlevél (1. melléklet) kitöltésével és a hatáskörrel rendelkező bírósághoz történő benyújtásával indítja meg (az illetékes bírósággal kapcsolatos információk a 3.2. pontban találhatók). A keresetlevélnek minden bíróságon, valamint a releváns nemzeti weboldalakon is elérhetőnek kell lennie (4. cikk (5) bekezdése). A keresetlevelet postai úton, illetve bármilyen egyéb, az eljárás megindításának helye szerinti tagállam által elfogadott kommunikációs eszközzel, például faxon vagy e-mailben is el lehet küldeni. A keresetlevélnek a tagállamban eljáró bíróságon történő benyújtásával kapcsolatos információk az e-igazságügyi portálon találhatók.

Mivel a rendelet 11. cikke alapján a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a felek gyakorlati segítséget kapjanak a nyomtatványok kitöltéséhez, e segítségnek valamennyi tagállamban elérhetőnek kell lennie a keresetlevél, illetve minden egyéb nyomtatvány kitöltése tekintetében. A gyakorlati segítségnyújtás különös jelentőségű, mivel az ügyvédi vagy más hivatásos jogász általi képviselet nem kötelező (10. cikk). A 11. cikk leírja, hogy a gyakorlati segítségnyújtás olyan általános információkat is tartalmaz, mint például hogy mely bíróságok rendelkeznek hatáskörrel a tagállamokban. A segítségnyújtás díjmentes. Ez a rendelkezés nem írja elő a tagállamok számára, hogy konkrét ügyben biztosítsanak jogi segítségnyújtást jogi értékelés formájában. A tagállamokban a jogi segítségnyújtásra vonatkozó rendelkezések alkalmazandók. A gyakorlati segítségnyújtás megszervezése tagállamonként változik. Számos tagállamban a helyi Európai Fogyasztói Központ (EFK) is szerepet játszik az eljárásban történő tanácsadásban. A formanyomtatványok kitöltése tekintetében megtörténhet, hogy a bíróságokon is elérhető gyakorlati segítségnyújtás. A 25. cikk (1) bekezdése (c) pontjának megfelelően a gyakorlati segítségnyújtás megszervezéséről tájékoztatni kell az Európai Bizottságot. Az információ az e-igazságügyi portálon áll rendelkezésre.

3.2. Az illetékességgel rendelkező bíróság

A 4. cikk (1) bekezdésének megfelelően a keresetlevelet nemzetközi hatáskörrel (lásd a 3.2.1. pontot) és helyi hatáskörrel (lásd a 3.2.2. pontot) rendelkező tagállami bírósághoz kell benyújtani.

3.2.1. Uniós joghatósági szabályok – Brüsszel I. (átdolgozás)

Az alkalmazandó szabályok a Brüsszel I. rendeletben (átdolgozás) találhatók. Ez azt jelenti, hogy annak megállapítása érdekében, hogy melyik bírósághoz kell a követelést benyújtani, először azt kell figyelembe venni, hogy mely joghatósági szabály vagy szabályok vonatkoznak a követelés alapját képező jogvitára. Az alkalmazandó szabály vagy szabályok az egyes helyzetek pontos tényállásától függnek, ami kapcsán az egyik alapvető különbségtétel az, hogy a követelés szerződéses kötelezettségből ered, vagy szerződésen kívüli kötelezettségből, mint

például a felperes veszteségét, sérülését vagy kárát okozó alperesi mulasztásból vagy gondatlanságból eredő kötelezettség.

A keresetlevél 4. része a joghatóság alapjának nem kimerítő jellegű listáját és a Brüsszel I. rendelettel (átdolgozás) foglalkozó e-igazságügyi portálon lévő releváns részre mutató hivatkozásokat tartalmazza.

3.2.1.1. Joghatóság fogyasztókat érintő ügyekben

A Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) a fogyasztókat érintő ügyekre vonatkozóan különleges joghatósági szabályokat tartalmaz. A fogyasztót olyan személyként határozzák meg, aki nem üzleti célból jár el. Bizonyos körülmények között a fogyasztó jogosult lehet a követelést azon tagállam bírósága elé terjeszteni, amelyben állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, és amely a helyi nemzeti szabályok szerint hatáskörrel rendelkezik a kis értékű európai követelés elbírálására. Számos esetben ez saját településének bírósága lesz. Ez a fogyasztókat érintő másfajta ügyek esetében is fontos – beleértve a vállalkozás által a fogyasztóval szemben, a magánszemély „fogyasztó" által másik fogyasztóval szemben, illetve a vállalkozások között támasztott követeléseket.

A „fogyasztói" joghatósági szabályok a Brüsszel I. rendeletben (átdolgozás)

A Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) 17–19. cikke különleges szabályokat tartalmaz a fogyasztói szerződések esetén érvényes joghatóságra vonatkozóan.

Ha

- a szerződés tárgya ingó dolgok részletfizetésre történő értékesítése;
- a szerződés tárgya részletekben visszafizetendő kölcsön vagy egyéb hitel;
- a szerződést a fogyasztó olyan vállalkozással köti, amely a fogyasztó lakóhelyének tagállamában folytat üzleti tevékenységet, vagy ilyen tevékenysége bármilyen módon – mint például hirdetés útján – az említett tagállamra irányul;

a fogyasztó a szerződés alapján fennálló követelést benyújthatja

- a vállalkozás székhelye szerinti tagállam bíróságaihoz, vagy
- a fogyasztó lakóhelyének bíróságaihoz,

a vállalkozás pedig a szerződés alapján a fogyasztóval szemben követelést csak fogyasztó lakóhelyének bíróságaihoz terjeszthet

elő. Viszontkeresetet minden esetben annál a bíróságnál lehet előterjeszteni, amely előtt az eredeti kereset nyomán indult peres eljárás folyamatban van.

E joghatósági rendelkezésektől csak a fogyasztó és a vállalkozás közötti olyan megállapodással lehet eltérni,

- amely a kereset tárgyát képező jogvita keletkezését követően jött létre;
- amely lehetővé teszi a fogyasztó számára a szabályokban megjelölttől eltérő bíróságok előtti perindítást vagy
- a megállapodást olyan fogyasztó és olyan vállalkozás köti, akinek lakóhelye, illetve amelynek székhelye azonos tagállamban van, és a megállapodás az említett állam bíróságainak joghatóságát köti ki, és az ilyen megállapodás az említett állam jogával nem ellentétes.

Megjegyzések:

1. Amennyiben a követelést megalapozó szerződést a fogyasztó a vele azonos tagállamban székhellyel nem rendelkező, azonban valamely tagállamban fióktelepp el, képviselettel vagy más telephellyel rendelkező vállalkozással kötötte, és a jogvita a fióktelep, a képviselet vagy más telephely működéséből származik, a vállalkozást úgy kell tekinteni, mintha székhelye ugyanabban a tagállamban lenne, mint a fogyasztó lakóhelye.
2. A különleges fogyasztói szabályok általában nem vonatkoznak a fuvarozási és személyszállítási szerződésekre, ugyanakkor alkalmazandók abban az esetben, ha a szerződés ugyanazért az árért utazást és szállást is biztosít, mint például a szervezett utazások esetében.
3. Az egy bizonyos tagállamban érvényes „üzleti tevékenység" kritériumot a Bíróság az interneten kötött szerződésekkel vagy olyan vállalkozásokkal kapcsolatban tisztázta, amelyek weboldalaik révén vonzanak magukhoz fogyasztókat. Kulcsfontosságú a C-585/08. sz. *Pammer kontra Alpenhof* ügy, ECLI:EU:C:2010:740. A fogyasztó tagállamában folytatott tevékenység irányítására vonatkozó követelmények közé tartozik a vállalkozás székhelyétől eltérő nyelv használata, az, hogy a vállalkozáshoz való hozzáférésre vonatkozó útmutatás a másik tagállamból érkezett-e, a tranzakciók során használható pénznem, nemzetközi hívószámmal ellátott telefonszámok, felső szintű tartománynév használata, valamint egyéb olyan bizonyítékok, amelyek arra utalnak, hogy a kereskedő egyéb tagállamokat célzott meg a tevékenységével, ideértve a fogyasztó tagállamát is.

3.2.2. A helyi vagy „nemzeti" hatásköri és illetékességi szabályok

A keresetlevél címzettjeként szereplő tagállam nemzeti szabályai határozzák meg az illetékességgel rendelkező helyi bíróságot. Bizonyos tagállamokban a kis értékű európai követelésekkel külön bíróság foglalkozik, másokban a területi és a jogvita tárgya alapján történő illetékességre vonatkozó rendes szabályokat alkalmazzák. A tagállamokban illetékességgel rendelkező bíróság(ok)ról szóló releváns információk az e-igazságügyi portálon érhetők el.

3.3. A keresetlevél használata

Ahogy azt a jelen útmutatóban korábban jeleztük, a kis értékű követelések európai eljárását a jogalkotó lényegileg írásbeli eljárásnak szánta. Ennélfogva az eljárást a rendelet által előírt, annak I. mellékletében található „A" formanyomtatványban szereplő keresetlevéllel kell megindítani (lásd az útmutató 3.1. pontját). Az információk e-igazságügyi portálon való elérhetőségén kívül a keresetlevél maga is tartalmaz iránymutatást arra vonatkozóan, hogy mit kell feltüntetnie a felperesnek, és ezt az iránymutatást szorosan követni kell. Van ugyanakkor két különleges szempont, amelyre ki kell térni, mégpedig a követelés értékelése és az a kérdés, hogy miként kezeljék a kamatot a követelés szempontjából.

3.3.1. A követelés értékelése

3.3.1.1. A követelés megjelölése

A követelés alapjának és összegének értékelése az „A" formanyomtatvány *A követeléssel kapcsolatos adatok* című 8. részének kitöltéséhez szükséges, ahol meg kell jelölni a követelést, valamint meg kell állapítani, hogy a követelés valóban a kis értékű követelések európai eljárásának összeghatára alá esik-e. Ami az első kérdést illeti, nagyon fontos, hogy a követelés minden elkülönült elemét, és azok alapját a lehető legegyértelműbben megjelöljék, figyelemmel arra, hogy az alperes adott esetben tagadhatja a követelés fennállását. A követelés ténybeli alapját a keresetlevél 8. rovatában kell feltüntetni, és azt annyi írásbeli anyaggal kell alátámasztani, amelynek alapján a bíróság, amelyhez a követelést benyújtják, képes meghatározni a követelés értékét, annak alapját és az azt alátámasztó bizonyítékokat. Amennyiben erre nem kerül sor, akkor fennáll a kockázata annak, hogy a bíróság elutasítja a követelést, mint megalapozatlant, vagy legalábbis további információkat kér a felperestől, ami időbe telik, és késlelteti az eljárást.

3.3.1.2. A követelés értéke

Ami a követelés értékét illeti, nem szabad elfelejteni, hogy az összeghatár nem vonatkozik a főkövetéshez járuló kiadásokra, költségekre és kamatokra. Amennyiben a főkövetelés több elemből áll, ezeket külön

meg kell jelölni, ha azonban az elemek összesített értéke meghaladja a összeghatárt, a követelés nem tartozik a kis értékű követelések európai eljárásának hatálya alá (jelenleg 5000 EUR).

3.3.2. A kamat kezelése

Noha a követelést a követelt kamat figyelembevétele nélkül értékelik, meg kell jelölni a kamat összegét vagy a kamatlábat, valamint a főköveteléshez adódó kamat alapját, és ezt a 7. rovatban, a 7.4. pontban kell feltüntetni. Ugyanakkor, ha maga a követelés is kamatfizetési előíráson alapul, akkor ezt a 7.1. pontban kell megjelölni, és a követelés értékét ennek alapján annak ellenére főkövetelésként fogják figyelembe venni, hogy kamatról van szó. Ilyen helyzetre példa lehet az, amikor a főkövetelés egy olyan kölcsönt terhelő kamatra irányul, amelynek tőkéjét az alperes visszafizette.

3.4. A követelés benyújtásának költsége

A legtöbb tagállamban a bíróságok részére illetéket kell fizetni a követelés benyújtásáért a kis értékű követelések európai eljárása keretében, és az illeték meg nem fizetése esetén, illetve azt megelőzően nem dolgozzák fel a követelést. Ez azt jelenti, hogy mindenekelőtt azt kell megállapítani, hogy az a bíróság, amelyhez a követelést be kell nyújtani, vagyis az uniós és nemzeti szabályok alapján joghatósággal, valamint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság előírja-e illeték fizetését a követelés benyújtásáért. Amennyiben ez a helyzet, a következő lépés annak megállapítása, hogy mennyi az illeték, és hogyan kell megfizetni. Ez az információ is elérhető lehet a helyi weboldalakon, valamint az e-igazságügyi portálon is. A 15. cikk a) pontjának megfelelően a bírósági illetéknek arányosnak kell lennie, és nem lehet magasabb a hasonló nemzeti eljárási illetékeknél. Elérhetővé kell tenni a távolsági kifizetési lehetőségeket is, például a) banki átutalás; b) hitel- vagy betéti kártyával történő kifizetés vagy c) a felperes bankszámlájáról történő közvetlen kifizetés formájában.

3.5. A keresetlevél mellékletei

Mivel a kis értékű követelések európai eljárását lényegileg írásbeli eljárásnak szánták, a keresetlevéllel együtt be kell nyújtani minden szükséges alátámasztó dokumentumot, okirati bizonyítékok formájában. E dokumentumok a követelés értékének, alapjának és a követelés vitatása esetén hivatkozni kívánt bizonyítékoknak az alátámasztására szolgálnak, szem előtt tartva, hogy a kis értékű követelések európai eljárása a vitatott és a nem vitatott ügyekre is alkalmazandó. Mindezt a rendelet 4. cikkének (1) bekezdése, valamint a keresetlevél 8. része tartalmazza. Noha a bíróság további információkat kérhet a felperestől (ezekhez lásd a lenti 5.2. pontot), ha a keresetlevéllel megküldött információk, a magában a keresetlevélben szereplő információkkal együtt nem elegendőek a követelés megalapozásához, fennáll a kockázata, hogy a követelést elutasítják, így célszerű minden releváns információt megküldeni a keresetlevél benyújtásakor, mindig szem előtt tartva, hogy adott esetben fordításra lehet szükség, az azzal járó költségekkel.

3.6. A keresetlevél benyújtása a bírósághoz

A rendelet 4. cikkének (1) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a követelést postai úton, illetve bármilyen egyéb, a kis értékű követelések európai eljárása megindításának helye szerinti tagállam által elfogadott kommunikációs eszközzel, például faxon vagy e-mailben is el lehet küldeni. Azzal kapcsolatos információk, hogy mi számít elfogadhatónak az eljáró bíróság tagállamában, az e-igazságügyi portálon érhetők el.

A felpereseknek körültekintően meg kell állapítaniuk, hogy a bíróság mit és milyen formában ír elő az alátámasztó anyagok, különösen az okiratok és egyéb bizonyítékként felhasználható anyagok tekintetében. Nem minden bíróság fogadja el az okirati bizonyítékok szkennelt vagy egyéb másolatát, és a bíróság nemzeti bizonyítási szabályai alapján előírhatja az eredeti példányok csatolását. E tekintetben a pontos helyzettől függően tehát lehetséges, hogy bár a bíróság elfogadhatja a követelést elektronikus formában, azonban az alátámasztó anyagokat nem lehet elektronikusan megküldeni, és így észszerű a keresetlevelet az okirati anyagokkal együtt a bíróság számára elfogadható más formában megküldeni.

3.7. Nyelv

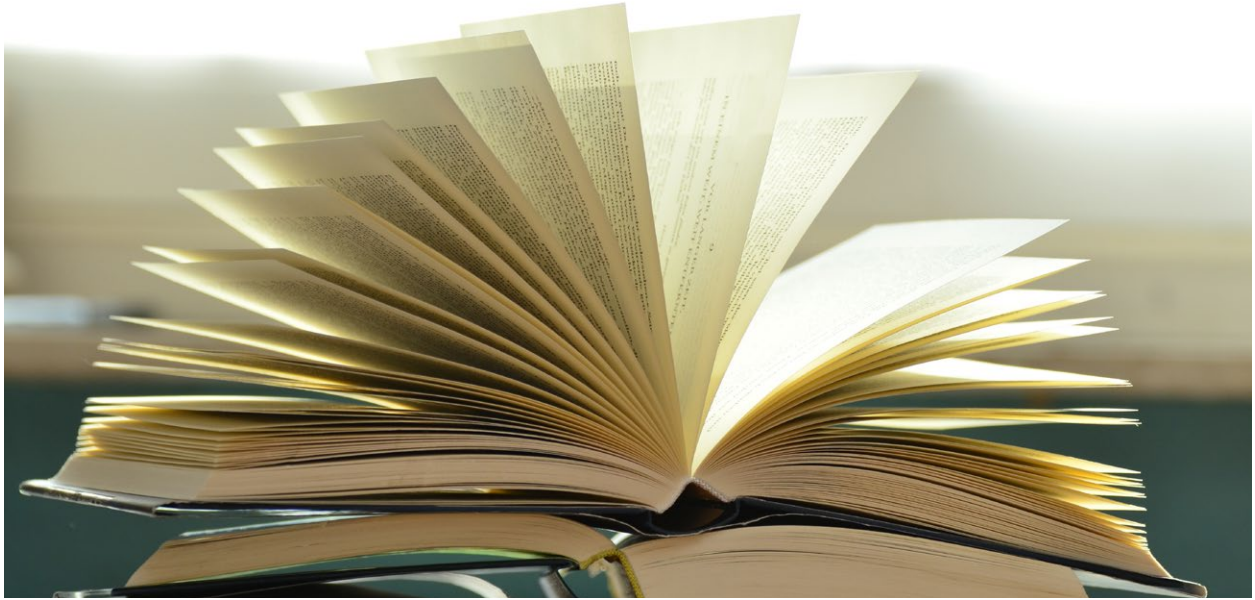
A 6. cikk (1) bekezdése alapján a keresetlevelet a bíróság nyelvén kell benyújtani, és ez vonatkozik az alátámasztó iratok leírására is a keresetlevél 8.2. pontjában. Az egyéb formanyomtatványok és okiratok tekintetében lásd még a lenti 4.7. pontot. Figyelni kell a megfelelő nyelv kiválasztására az olyan tagállamokban, amelyekben több „hivatalos” nyelv van. Egyes tagállamok a „hivatalos” nyelvtől eltérő nyelven benyújtott követeléseket is elfogadnak. Nem szabad elfelejteni, hogy az alperes jogosult lehet a keresetlevél és a dokumentumok átvételének megtagadására, ha a kézbesítésre vonatkozó nyelvi előírásokat nem tartják be; ezt bővebben 4.2. pontban fejtjük ki. A keresetlevél az EU minden hivatalos nyelvén elérhető az e-igazságügyi portálon, ha pedig a keresetlevelet más nyelven töltik ki, fordítási eszközök állnak rendelkezésre. Meg kell jegyezni, hogy amennyiben a 6. cikk (3) bekezdése értelmében fordításra van szükség, a fordítás elkészíttetése a bíróság által erre felszólított fél feladata, és őt terheli annak költsége is. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha egy fél megtagadja egy okirat átvételét, mivel az nem a 6. cikk (3) bekezdésében meghatározott megfelelő nyelven készült.

3.8. Perbeli egyezségek

A kis értékű követelések európai eljárása alapvetően formanyomtatványok révén végrehajtott írásbeli eljárás, amelyben a határidők betartásának biztosításától és a tények és bizonyítékok felülvizsgálatától, illetve egyéb igazgatási feladatok végzésétől eltekintve a bíróság és a felek közötti interakció korlátozott lehet. A 12. cikk (3) bekezdésének megfelelően azonban a bíróságnak törekednie kell arra, hogy ösztönözze a felek közötti egyezséget.

Amennyiben az 5. cikk (1) bekezdésével és a 8. cikkel összhangban szóbeli meghallgatásra kerül sor (lásd az útmutató 5.3. és 5.5. pontját), ez kiváló lehetőséget biztosít az egyezségre. A bíróság ezen kötelessége azonban nem korlátozódik a szóbeli meghallgatásra, hanem a követelések és viszontkeresetek teljes eljárására kiterjed.

A kis értékű követelések európai eljárása során a bíróság által jóváhagyott vagy bíróság előtt kötött egyezséget, amely végrehajtható az eljárás szerinti tagállamban, a 23. cikk a) pontja értelmében a másik tagállamban el kell ismerni és végre kell hajtani (lásd részletesen a 8.6. pontot).

4

NEGYEDIK FEJEZET

A követelés bírósághoz történő beérkezését követő eljárás

4.1. A keresetlevél felperes általi kiegészítése vagy kijavítása

4.1.1. A bíróság ellenőrzi a keresetlevelet

A bíróság első teendője a keresetlevél és az alátámasztó iratok beérkezését követően, vagyis az okiratok alperesnek való kézbesítését megelőzően az, hogy ellenőrizze, hogy a formanyomtatványt megfelelően, a rendelet előírásaival összhangban töltötték-e ki. Ha nem ez a helyzet, a bíróság felszólíthatja a felperest, hogy egészítse ki vagy javítsa ki a keresetlevelet, illetve szolgáltasson további információt vagy dokumentumokat, kivéve ha eleve azon az álláspontón van, hogy a követelés alaptalan vagy teljesen elfogadhatatlan, amely esetben a követelést elutasítja. A bíróság tájékoztatja a felperest az elutasításról, valamint arról, hogy van-e helye fellebbezésnek. Ez a 4. cikk (4) bekezdésében szerepel.

4.1.2. A bíróság tájékoztatja a felperest, ha a követelés nem tartozik a kis értékű követelések európai eljárásának hatálya alá

Amennyiben a bíróság úgy véli, hogy a követelés nem tartozik a rendelet hatálya alá, például olyan tárgyra vonatkozik, amely nem lehet a kis értékű követelések európai eljárása szerinti követelés alapja, vagy a követelés értéke meghaladja a kis értékű követelések európai eljárásának összeghatárát, a rendelet 4. cikkének (3) bekezdése alapján tájékoztatja erről a felperest[28]. A felperes ezt követően dönthet úgy, hogy visszavonja követelését, vagy, ha ezt nem teszi, a bíróság a megfelelő nemzeti eljárás keretében bírálja el az ügyet.

4.1.3. A felperes felszólítása a keresetlevél kiegészítésére vagy kijavítására

Ezt a kérelmet a rendeletben előírt „B” formanyomtatvány használatával kell megtenni. A formanyomtatvány akkor is használható, ha a keresetlevelet nem a bíróság nyelvén terjesztették elő, annak érdekében, hogy felszólítsák a felperest, hogy nyújtsa be a keresetlevelet a megfelelő nyelven. A formanyomtatványban a bíróság meghatározza azt a határidőt, amelyen belül a felperesnek szolgáltatnia kell a kért

(28) Amennyiben a bíróság elfogadja a keresetet, de a megfelelő nemzeti eljárás keretében folytatja le az eljárást, ugyancsak tájékoztatnia kell a felperest erről a döntésről. Bizonyos tagállamok külön formanyomtatványt dolgoztak ki erre az esetre vonatkozóan. Általánosabban fogalmazva, bizonyos tagállamokban formanyomtatványok használatát írták elő a kis értékű követelések európai eljárásával kapcsolatban a rendeletben előírtakon kívül.

információt, vagy vissza kell küldenie a kijavított keresetlevelet. A rendelet 14. cikkének (2) bekezdése alapján a bíróság kivételes esetben meghosszabbíthatja e határidőt. Amennyiben a felperes e határidőn belül nem tesz eleget a felszólításnak, vagy a keresetlevelet továbbra sem tölti ki helyesen, illetve a megfelelő nyelven, a követelést el lehet utasítani. Az ezen az alapon való elutasítás hatálya nem a követelés érdemében való döntés, a követelés a kis értékű követelések európai eljárása vagy a megfelelő nemzeti eljárás keretében újra előterjeszthető.

4.2. A keresetlevél megküldése az alperesnek

4.2.1. A bíróság megküldi az „A” formanyomtatvány és a „C” formanyomtatvány másolatát

Miután a bíróság megállapította, hogy a követelés elbírálható kis értékű európai követelésként, akár a felperes által benyújtott eredeti formájában, akár a keresetlevél kijavítását, vagy a felperes részéről további információk vagy dokumentumok szolgáltatását követően, a bíróság megküldi az alperes részére a keresetlevél egy példányát, az alátámasztó iratokat, valamint a „C” válasz-formanyomtatványt, amelynek első részét a bíróságnak kell kitöltenie[29].

4.2.2. Határidő

A bíróság a kis értékű követelések európai eljárása céljából megfelelően kitöltött keresetlevél kézhezvételétől számított 14 napon belül küldi meg ezeket az alperesnek. E határidőt vagy a keresetlevél eredeti benyújtásának időpontjától kell számítani, ha nem írtak elő kijavítást vagy további információszolgáltatást, vagy pedig a megfelelő későbbi időponttól, figyelemmel arra a határidőre, amelyet a felpereshez a keresetlevél kijavítása vagy kiegészítése, illetve további információk szolgáltatása kapcsán intézett felszólítás tekintetében határoztak meg.

4.2.3. Kézbesítési módok

4.2.3.1. Postai vagy elektronikus kézbesítés

A 13. cikk (1) bekezdése szerint a bíróság a „C” formanyomtatványt a keresetlevél egy példányával és az alátámasztó iratokkal együtt az alábbi egyik módon küldi meg:

(a) postai úton vagy[30]
(b) elektronikus úton:

(29) Ügyelni kell a formanyomtatványok nyelvére – a kézbesítéssel kapcsolatos előírások tekintetében lásd a 4.2.3. pontot; bizonyos bíróságok a formanyomtatványokat mind a bíróság nyelvén, mind a címzett nyelvén megküldik.

(30) Amennyiben a kézbesítést másik tagállamban kell teljesíteni, az okiratokat a kézbesítési rendeletnek megfelelően kell elküldeni e tagállamba.

(i) amennyiben ehhez a technikai eszközök rendelkezésre állnak, és ez a kis értékű követelések európai eljárása lefolytatásának helye szerinti tagállam eljárási szabályai alapján és, amennyiben a kézbesítés olyan fél részére történik, aki egy másik tagállamban rendelkezik állandó lakóhellyel, székhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, az említett másik tagállam eljárási szabályai alapján megengedett; valamint

(ii) amennyiben a kézbesítés olyan fél részére történik, aki/amely előzőleg kifejezetten elfogadta, hogy részére az iratokat elektronikus úton kézbesíthetik, vagy olyan fél részére történik, aki/amely – az állandó lakóhelye, székhelye vagy szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam eljárási szabályai szerint – köteles elfogadni az említett meghatározott kézbesítési módot.

A kézbesítést a kézhezvétel időpontját is tartalmazó átvételi elismervénnyel kell igazolni.

4.2.3.2. Egyéb kommunikáció

A 13. cikk (2) bekezdésével összhangban valamennyi írásbeli kommunikációt elektronikus úton kell folytatni, átvételi elismervénnyel igazolva a kézbesítést, amennyiben ehhez a technikai eszközök rendelkezésre állnak, és ez a kis értékű követelések európai eljárása lefolytatásának helye szerinti tagállam eljárási szabályai alapján megengedett, feltéve, hogy az adott fél vagy személy előzetesen elfogadta ezt a kommunikációs eszközt vagy – az említett fél vagy személy állandó lakóhelye, székhelye vagy szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam eljárási szabályai szerint – köteles elfogadni e kommunikációs eszközt. Az „A" keresetlevél 10. része és a „C" válaszformanyomtatvány 7. része kérdéseket tesz fel erre vonatkozóan.

4.2.3.3. Az okiratok kézbesítésének minimumszabályai

Amennyiben a postai vagy elektronikus kézbesítés a 13. cikk (1) bekezdésének megfelelően nem lehetséges, a 13. cikk (4) bekezdése az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet 13. vagy 14. cikkében foglalt szabályok alkalmazását írja elő. Az alapértelmezett szabályokkal kapcsolatos részleteket a kézbesítésről szóló alábbi részben talál.

4.2.3.3.1. Az okiratok kézbesítésének minimumszabályai az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet 13. és 14. cikke alapján

Kézbesítés a címzett vagy a címzett képviselője általi kézhezvétel bizonyítékával

Összefoglalva, az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet 13. cikkében meghatározott kézhezvételi bizonyíték nélküli kézbesítés módjai a következőket teszik lehetővé:

- személyes kézbesítés, amelynél az átvételi elismervényt a címzett írja alá;
- a kézbesítést végző illetékes személy nyilatkozata, amely szerint a címzett átvette az iratot vagy jogosulatlanul visszautasította annak átvételét[31];
- postai kézbesítés, amelynél az átvételi elismervényt a címzett írja alá;
- elektronikus kézbesítés, amelynél az átvételi elismervényt a címzett írja alá.

Kézbesítés a címzett vagy a címzett képviselője általi kézhezvétel bizonyítéka nélkül

Hasonlóképpen, az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet 14. cikkében meghatározott kézhezvételi bizonyíték nélküli kézbesítés módjai következőket teszik lehetővé:

- kézbesítés a címzett személyes címére, a címzettel egy háztartásban élő vagy az ott foglalkoztatott személyek részére;
- ha a címzett önálló munkavégző vagy jogi személy, a kézbesítés a címzett üzlethelyiségében, a címzett alkalmazásában álló személyek részére is teljesíthető;
- az irat elhelyezése a címzett levélszekrényében;
- az irat elhelyezése egy postahivatalban vagy az illetékes hatóságoknál, és a címzett levélszekrényében egy írásos értesítés elhelyezése a letétről, amely egyértelműen bírósági iratként jelöli meg az irat jellegét, illetve utal arra, hogy a kézbesítés ezen értesítéssel megtörténtnek tekintendő, és ezáltal a határidők számítása megkezdődött.

(31) Ezzel összefüggésben figyelemmel kell lenni különösen a kézbesített irat átvételének megtagadására való jogra, a kézbesítési rendelet (1393/2007/EK rendelet) 8. cikke alapján, amennyiben az nem a címzett által megértett nyelven került megszövegezésre, és nem mellékeltek hozzá ilyen nyelvű fordítást, illetve az nem a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén került megszövegezésre, és nem mellékeltek hozzá ilyen nyelvű fordítást; lásd még a rendelet (12) preambulumbekezdését; ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy az alperes jogosult visszautasítani az olyan okirat kézbesítését, amely nem a tagállam nyelvén van, amennyiben képes megérteni az okirat nyelvét; ezzel összefüggésben lásd a Bíróság C14/07. sz., *Weiss und Partner* ügyben hozott ítéletét (ECLI:EU:C:2008:264.).

A fenti négy módszer alkalmazása esetén a kézbesítést a következők szerint kell igazolni:

- a kézbesített iratot átvevő személy által aláírt átvételi elismervénnyel; vagy
- a kézbesítést foganatosító személy által aláírt irattal, amelyen fel kell tüntetni az igénybe vett kézbesítési módot, a kézbesítés dátumát, valamint az iratot átvevő személy nevét, és a címzetthez való viszonyát.

A kézbesítés elvégezhető továbbá:

- postai úton, a kézhezvétel bizonyítéka nélkül, amennyiben a címzett címe abban a tagállamban van, amelyben a követelés érdemében eljáró bíróság található;
- a kézbesítést automatikus megerősítő rendszerrel igazoló elektronikus értesítés révén, feltéve hogy a címzett előzetesen kifejezetten elfogadta e kézbesítési módot.

Megjegyzés: Az e módszerek szerint kézbesítés nem elfogadható, ha az adós címe nem ismert kellő bizonyossággal.

4.3. Mit tehet az alperes a keresetlevél átvétele után?

A keresetlevél átvétele után az alperes az 5. cikk (3) és (4) bekezdésének megfelelően:

- a keresetlevél kézbesítését követő 30 napon belül válaszolhat:
  - a „C" válasz-formanyomtatvány II. részének kitöltésével – csatolva a releváns alátámasztó iratokat – és a bírósághoz történő eljuttatásával;
  - a válasz-formanyomtatvány mellőzésével, egyéb megfelelő módon;
- megteheti, hogy nem válaszol – ebben az esetben a bíróság a kézbesítés időpontjától számított 30 napon belül ítéletet hoz a követeléssel kapcsolatban.

Az alperes többek között bármely válaszában

- egészben vagy részben elismerheti a követelést vagy a jogvitát;
- kifogásolhatja azt a joghatósági okot, amelyen a követelés alapul;
- kifogásolhatja a követelést, arra hivatkozva, hogy
  - az tárgya miatt nem tartozik a kis értékű követelések európai eljárásának tárgyi hatálya alá – a „C" válasz-formanyomtatvány II. részének I. pontjában van erre lehetőség; vagy
  - nem a rendelet 3. cikke szerinti határokon átnyúló ügyről van szó;

- kijelentheti, hogy a nem pénzbeli követelés értéke meghaladja a kis értékű követelések európai eljárásának összeghatárát;
- érdemben vagy a követelt összeget illetően vitathatja a követelést;
- a válasz-formanyomtatvány II. részének 2. pontját felhasználva jelezheti, hogy milyen tanúkat és egyéb bizonyítékokat kell előterjeszteni, valamint csatolhat bármilyen releváns alátámasztó iratot;
- a válasz-formanyomtatvány 3. pontját igénybe véve tárgyalást kérhet, és
- az „A" formanyomtatvány használatával viszontkeresetet jelenthet be, és a releváns alátámasztó iratokkal, valamint a válasz-formanyomtatvánnyal együtt előterjesztheti azt.

Megjegyzés: Az alperes nem köteles semmilyen iratot megküldeni a felperesnek; ez a bíróság feladata, a rendelet 5. cikkének (4) és (6) bekezdésével összhangban.

4.4. A követelés vagy a viszontkereset meghaladja az összeghatárt

Amennyiben az alperes kijelenti, hogy a nem pénzbeli követelés értéke meghaladja a kis értékű követelések európai eljárásának összeghatárát, a bíróságnak a válasz felperesnek való megküldésétől számított 30 napon belül döntenie kell erről. Amennyiben az alperes viszontkeresetet terjeszt elő, a felperes hasonlóan jogosult arra hivatkozni, hogy a viszontkereset értéke meghaladja a kis értékű követelések európai eljárásának összeghatárát. Az 5. cikk (7) bekezdése által a viszontkeresetre alkalmazott 2. cikk (1) bekezdésének és az 5. cikk (5) bekezdésének szövegéből következik, hogy a felperesnek és az alperesnek is lehetősége van arra, hogy vitassa a másik álláspontját az eljárás ezen szakaszában. A bíróság ezzel kapcsolatos határozata nem a követelés vagy a viszontkereset érdemében hozott határozat, hanem arról szóló döntés, hogy a követelés az eljárás hatálya alá tartozik-e[32]. A rendelet 5. cikkének (5) és (7) bekezdése azt írja elő, hogy a bíróság e kérdéssel kapcsolatos döntése ellen külön fellebbezésnek nincs helye.

4.5. A viszontkereset

Amennyiben az alperes viszontkeresetet terjeszt elő, akkor az 5. cikk (7) bekezdésének megfelelően a rendelet valamennyi rendelkezését, nevezetesen a 4. cikket, valamint az 5. cikk (3)–(5) bekezdését, továbbá a 2. cikket a főkövetéléshez hasonlóan alkalmazni kell a viszontkeresetre. Ez azt jelenti, hogy a viszontkeresetnek a rendelet hatálya alá kell tartoznia, és az eljárás megindításáról szóló rendelkezések is alkalmazandók a viszontkeresetre[33]. A következő további elemek vonatkoznak a viszontkeresetre:

([32]) A fenti, 4.1.2. pont leírja, hogy mi történik, ha a kereset vagy a viszontkereset a kis értékű követelések európai eljárásának hatályán kívül esik.

([33]) Lásd ebben a tekintetben az útmutató harmadik fejezetét, amelyre hivatkozni kell.

- a bíróság a viszontkeresetet és az alátámasztó iratokat a bírósághoz való beérkezést követő 14 napon belül megküldi a felperesnek;
- a felperesnek a kézbesítéstől számított 30 napon belül kell válaszolnia;
- amennyiben a viszontkereset értéke meghaladja a kis értékű európai követelések eljárásának összeghatárát, akkor az egész ügy – vagyis mind a követelés, mind a viszontkereset – kikerül a kis értékű európai követelések eljárásának hatálya alól, és azt az eljáró bíróság tagállamának megfelelő eljárásában kell elbírálni, akár az adott bíróságon, akár más bíróságon, attól függően, hogy a nemzeti jog szerint melyik rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel.

Megjegyzés: A követelést és a viszontkeresetet értékelésük szempontjából külön követelésnek kell tekinteni. Ez is abból következik, hogy az 5. cikk (7) bekezdése szerint a 2. cikk alkalmazandó a viszontkeresetre. Ebből az is következik, hogy nem a követelés és a viszontkereset együttes értékének kell az összeghatár alá esnie ahhoz, hogy az ügy a kis értékű követelések európai eljárás alapján folytatódjon; így a bíróság e döntés meghozatala során nem jogosult a követelés, illetve a viszontkereset értékén kívül mást vizsgálni.

4.6. Határidők

Meg kell jegyezni, hogy a kis értékű követelések európai eljárásának minden szakaszára rögzített határidők vonatkoznak, és különösen fontos ezek betartása az eljárás megindításakor, valamint amikor a bíróság elkezdi vizsgálni a kérdéseket. Különösen az 5. cikkben meghatározott határidők kritikus fontosságúak a gyors eljárás megvalósítása szempontjából, mégpedig az iratok kézbesítésére, valamint az ügy alakulásától függően az alperes vagy a felperes válaszaira nyitva álló határidők. A 14. cikk (2) bekezdése szerint a bíróság jogosult meghosszabbítani az alperes által a követelésre adott válaszra nyitva álló – az 5. cikk (3) bekezdése szerinti – határidőt, valamint a felperes által a viszontkeresetre adott válaszra nyitva álló – az 5. cikk (6) bekezdése szerinti – határidőt, de csak kivételes esetben.

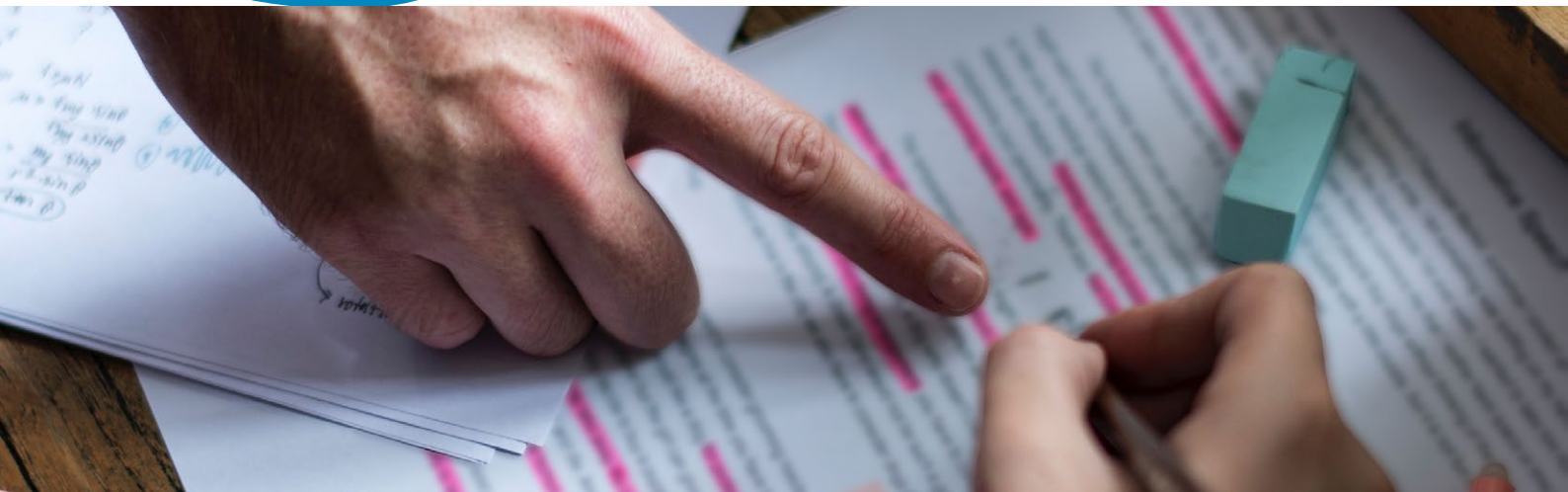
4.7. Nyelv

Nem szabad elfelejteni, hogy a kis értékű követelések európai eljárása során használandó nyelvre vonatkozó szabályok azonosak az alperes válasza, a viszontkereset és az arra adott válaszok, továbbá a viszontkeresetet alátámasztó bármilyen dokumentum esetében, mint a főkövetelés esetében; ezzel kapcsolatban lásd a fenti 3.7. pontot.

5

ÖTÖDIK FEJEZET

A tényállás megállapítása

5.1. A bíróság feladata a vitás kérdéseket illetően

5.1.1. A bíróság kezdeményező szerepet játszik a tényállás megállapításában

A kis értékű követelések európai eljárása szerint elbírált követelést vagy viszontkeresetet illetően elsődlegesen a bíróság feladata a jogvita tényeinek megállapítása. Ennek oka az, hogy a rendelet vonatkozó rendelkezései – a 4. cikk (4) bekezdése, a 7. cikk (1) bekezdése és a 9. cikk (1) bekezdése – szerint ez a bíróság feladata, és a bíróságnak kezdeményező szerepet kell játszania, jelezve a feleknek, hogy a bíróságnak milyen információkra van szüksége tőlük annak érdekében, hogy döntést tudjon hozni a jogvita kérdéseit illetően. Ilyen módon a bíróság vezeti és ellenőrzi az eljárást, és a cél az, hogy a bíróság ezáltal biztosítsa a rendelet azon célkitűzéseinek elérését, amely szerint az eljárásnak gyorsnak, egyszerűnek és viszonylag alacsony költséggel járónak kell lennie.

5.1.2. A bíróságnak meg kell jelölnie a bizonyításfelvétel eszközeit és a bizonyítékok jellegét

A 9. cikk úgy rendelkezik, hogy a bíróság határozza meg a bizonyításfelvétel eszközeit, vagyis a legegyszerűbb és a legkevésbé terhelő bizonyításfelvételt használ, és csak akkor alkalmazhat szóbeli vallomást vagy szakértői véleményt, ha ez az ítélethozatalhoz szükséges. Ennek értékelésénél a bíróságnak figyelemmel kell lennie az ilyen bizonyítékok esetleges költségére, a többek között az 1. és a 16. cikkben, valamint a (29) preambulumbekezdésben szereplő azon politikával összefüggésben, amely szerint a kis értékű követelések európai eljárásának a költségek csökkentését kell céloznia a határokon átnyúló kis értékű követelések érvényesítése során. Az 5. cikk (1) bekezdése előírja az írásbeli eljárást. Az 5. cikk (1) bekezdésével összhangban szóbeli meghallgatás csak akkor alkalmazható, ha a bizonyítékok alapján nem lehet ítéletet hozni, vagy ha egyik fél ezt kéri (részleteket a jelen útmutató 5.3. pontja tartalmaz).

5.2. További információk beszerzése a felperestől és az alperestől

Ahogy azt a jelen útmutatóban korábban a 4.1. pontban megjegyeztük, és ahogy azt a 4. cikk (4) bekezdése és az 5. cikk (7) bekezdése előírja, a keresetlevél, illetve a viszontkereset beérkezését követően a bíróság további információkat kérhet a felektől, ha ezt szükségesnek tartja. Mivel a bíróság feladata a tényállás megállapítása és a követeléssel kapcsolatos kérdések eldöntése, a 7. cikk (1) bekezdésének a) pontja azt is lehetővé teszi a bíróság számára, hogy további információkat kérjen a felektől a követelést illetően, azt követően, hogy a kézbesítés után válasz érkezett a keresetre vagy a viszontkeresetre. A bíróság határidőt állapít meg, amelyen belül az információkat szolgáltatni kell, és a 14. cikk (2) bekezdésének megfelelően e határidő kivételes esetben

meghosszabbítható. A 14. cikk (1) bekezdésével együtt értelmezett 7. cikk (3) bekezdése szerint a bíróságnak tájékoztatnia kell azt a felet, amelytől információt kért arról, hogy milyen következményekkel jár, ha nem tartja be a határidőt, valamint, hogy ezek közé tartozhat a fél számára hátrányos döntés, illetve a kereset elutasítása. Valamennyi ilyen rendelkezés azt célozza, hogy megerősítse a bíróság szerepét az ügy irányításában, a gyors határozathozatal érdekében.

5.3. A bíróság dönt a tárgyalás tartásáról

5.3.1. A bíróság csak akkor tart tárgyalást, ha szükséges

Ahogy korábban megjegyeztük, a bíróság dönt arról, hogy a tényállás megállapítása érdekében tart-e tárgyalást. Ez következik az 5. cikk (1) bekezdésében szereplő elvből, amely szerint a kis értékű követelések európai eljárása lényegileg írásbeli eljárás. Az eredeti rendelet (9) preambulumbekezdése kimondja, hogy a bíróságnak tiszteletben kell tartania a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, valamint a kontradiktórius eljárás elvét, de a szóbeli meghallgatás kivételes esetnek tekintendő a kis értékű követelések európai eljárása tekintetében a gyors és alacsony költséggel járó eljárás biztosítása érdekében. Az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban szóbeli meghallgatás csak akkor alkalmazható, ha az írásbeli bizonyítékok alapján nem lehet ítéletet hozni, vagy ha az egyik fél ezt kéri, és a bíróság egyetért ezzel. A bíróságnak ezen rendelkezéssel összhangban történő feladatainak ellátása során, valamint azon általános elvet alkalmazva, amely szerint a kis értékű követelések európai eljárása papíralapú eljárásnak tekintendő, amelyben a tárgyalás tartása kivételes jellegű – esetről esetre kell eldöntenie, hogy tart-e tárgyalást, figyelembe véve az írásbeli bizonyítékokat. Amennyiben szóbeli meghallgatás szükséges, ezt alapvetően a megfelelő távközlő eszközök segítségével kell végrehajtani a 8. cikk értelmében (részleteket lásd az 5.5. pontban).

5.3.2. A bíróság megtagadhatja a tárgyalás tartását

A keresetlevél tájékoztatja a felperest arról, hogy a kis értékű követelések európai eljárása írásbeli eljárás, és információt szolgáltat a szóbeli meghallgatás kérelmezéséről (9. rész). A 9.1. kérdés megkérdezi a felperest, hogy szeretne-e szóbeli meghallgatást, és ha igen, indokolja meg a kérését. A válasz-formanyomtatvány 3. része ugyanezt a kérdést teszi fel az alperesnek. A bíróság megtagadhatja a kérelmet, amennyiben úgy véli, hogy az ügy körülményeire tekintettel a kérdések megoldása, és az ügy tisztességes elbírálása érdekében nem szükséges tárgyalás tartása (5. cikk (1) bekezdésének a) pontja). Amennyiben a bíróság elutasítja a tárgyalás tartására irányuló kérelmet, ezt írásban meg kell indokolnia, azonban ez a rendelkezés egyértelművé teszi, hogy az elutasító határozattal szemben nincs helye külön jogorvoslatnak vagy felülvizsgálatnak.

5.4. Bizonyításfelvétel

A 9. cikk (1) bekezdése nem hagy kétséget afelől, hogy a bíróság dönt arról, hogy milyen eszközökkel veszik fel a bizonyítást, valamint az ítélethozatalhoz szükséges bizonyításfelvétel terjedelméről. A 9. cikk (2) bekezdése lehetővé teszi a bíróság számára a tanúktól, szakértőktől és a felektől beérkező írásbeli vallomások elfogadását. A 9. cikk (4) bekezdése értelmében szakértő meghallgatása vagy tanúvallomás csak akkor alkalmazható, ha a többi bizonyíték alapján nem lehet ítéletet hozni. A meghallgatásokat a 8. cikk értelmében kell megtartani, amely a megfelelő távközlő eszközök használatára hivatkozik (lásd az 5.5. pontot). Amennyiben a bizonyítékokat valamely más uniós tagállamból kell felvenni, a bíróságnak mérlegelnie kell az egyéb releváns uniós szabályok szerinti eljárások igénybevételét, különösen a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvételről szóló rendeletben[34] szereplő eljárásokét.

5.5. Az információs és kommunikációs technológiai (ikt) eszközök használata a meghallgatások és a bizonyításfelvétel során

Az információs és kommunikációs technológiák bírósági használata rendkívül fontossá vált, és ez megjelenik a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló (módosított) rendeletben is. Mivel a tényleges használat a megkeresett bíróságon elérhető technológiától függ, az IKT használata az eljárás során nem kötelező. A 8. cikk értelmében a szóbeli meghallgatást bármilyen megfelelő távközlő eszközök használatával kell megtartani. Idetartozik a bíróság számára elérhető videokonferencia vagy a telekonferencia, hacsak az ilyen technológia használata nem megfelelő az ügy méltányos elbírálásához az ügy konkrét körülményei miatt. A bizonyításfelvételről szóló rendelet alkalmazandó, ha a meghallgatni kívánt személy a megkeresett bíróság tagállamától eltérő tagállamban rendelkezik állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, ideértve a megfelelő távközlési kommunikációt biztosító megoldásokat. A fizikai megjelenésre felszólított fél kérheti a távközlő eszközök használatát azon az alapon, hogy a fizikai megjelenés – különösen a költségek tekintetében – aránytalan a követeléshez képest, feltéve, hogy a technológia a bíróság rendelkezésére áll (8. cikk (2) bekezdés). A távközlő eszköz alkalmazásával történő szóbeli meghallgatásra felszólított fél kérheti, hogy fizikailag jelen lehessen: ezt a keresetlevél 9.2. pontjában, illetve a válasz-formanyomtatvány 4. pontjában teheti meg. A formanyomtatványok információkat tartalmaznak azzal kapcsolatban, hogy a költségek megtérítése a 16. cikkben előírt feltételektől függ (lásd a 3.4. pontot). A bíróság azon döntése ellen, hogy tart-e szóbeli meghallgatást, valamint hogy ezt videokonferencia vagy egyéb technológia használatával, vagy az érintett fél fizikai jelenlétével

(34) 1206/2001/EK rendelet.

kívánja-e megtenni, az ítélettől elválasztott, külön fellebbezésnek nincs helye (8. cikk (4) bekezdés).

Ugyanezek a rendelkezések alkalmazandók a tanúk meghallgatására is a 9. cikk (3) bekezdése értelmében (lásd az 5.4. pontot).

5.6. A bíróság szerepe

5.6.1. A bíróság határozza meg az eljárást

A kis értékű ügyek európai eljárásának a rendelet 1. cikkében meghatározott központi céljai az Európai Unión belül a határokon átnyúló, kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyek elbírálásának egyszerűsítése és felgyorsítása, továbbá a költségek csökkentése, és ezáltal az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítése[35]. E célok elérése érdekében a bíróságokra a kis értékű követelések európai eljárása során a követendő eljárás ellenőrzésére és meghatározására irányuló kezdeményezés kulcsfontosságú szerepe hárul, továbbá a nemzeti eljárási jog ennek megfelelő alkalmazása. A bizonyításfelvétel terjedelmének és eszközeinek meghatározása mellett rendszerint a bíróság vezeti az eljárást a kontradiktórius eljárás, valamint tisztességes tárgyaláshoz való jog alapelveinek megfelelően. Emellett a 12. cikk (3) bekezdése szerint a bíróság kötelezettsége, hogy adott esetben a felek közötti egyezségre törekedjen, és e kötelezettség nem korlátozódik a tárgyalásra, hanem kiterjed a követeléssel és viszontkeresettel kapcsolatos eljárás egészére (lásd még a 3.8. pontot).

5.6.2. A bíróság tájékoztatja a feleket az eljárási kérdésekről

A bíróság arra irányuló kötelezettségét, hogy a kis értékű követelések európai eljárása keretében ellenőrizze és vezesse az eljárást, megerősíti a 12. cikk (2) bekezdése is, amely szerint a bíróság kötelezettsége az is, hogy eljárási ügyekben támogatást nyújtson a felek számára, azáltal, hogy tájékoztatja őket az eljárási kérdésekről, a (9) preambulumbekezdésből pedig az következik, hogy ennek során a bíróságnak pártatlanul kell eljárnia a felek között, annak érdekében, hogy biztosítsa az eljárás tisztességességét. A felek eljárási kérdésekről való tájékoztatására irányuló kötelezettség a nemzeti eljárásoktól függően különböző módokon teljesíthető. Teljesíthető például szóban az eljárás során, vagy olyan elektronikus kommunikációs eszközök révén, mint az e-mail vagy a telefonos konferencia, illetve egyéb, a nemzeti jog által engedélyezett módokon[36]. A 12. cikk (1) bekezdése szerint a felek nem kötelesek a követelés jogi minősítésére, így ez a feladat a bíróságra hárul. Ez a rendelkezés különös jelentőséggel bír ügyvéd vagy más, képviselőként fellépő jogász hiánya esetén (12. cikk). A kis értékű európai

([35]) Lásd még az (5), (7) és (8) preambulumbekezdést.

([36]) Lásd a (22) preambulumbekezdést.

követelés elbírálása során a bíróság legalább egy tagjának az eljáró bíróság tagállamának joga szerinti bírói képesítéssel kell rendelkeznie[37].

5.7. Határidők

Az alperes által a követelésre, illetve a felperes által a viszontkeresetre adott válasz kézhezvételétől számított 30 napon belül a bíróságnak döntenie kell a bizonyításfelvételről, vagy amennyiben úgy döntött, hogy tárgyalást kell tartani, akkor meg kell idéznie arra a feleket. Figyelemmel arra, hogy a gyorsaság fontos, a bíróságnak a tárgyalást a felek megidézésétől számított harminc napon belül meg kell tartania. Ahogy korábban az 5.2. pontban megjegyeztük, a 14. cikk (2) bekezdése szerint bizonyos határidők kivételes esetben meghosszabbíthatók, és ez vonatkozik a 7. cikkben rögzített harminc napos határidőre is. Ugyanakkor mivel a cél az, hogy a kis értékű követelések európai eljárásának minden lépése a lehető leggyorsabban történjen, valamint mivel a határidőt maximális tartamként állapították meg, a bíróságnak lehetősége van arra, hogy harminc napnál rövidebb határidőt határozzon meg[38].

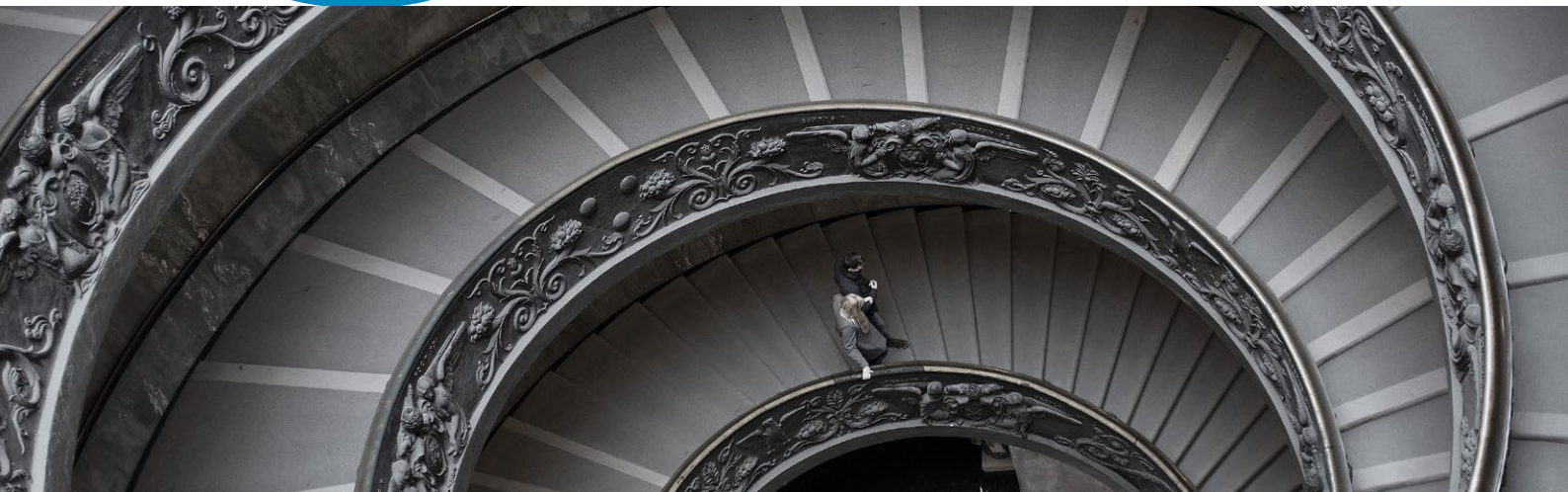
(37) Lásd a (27) preambulumbekezdést.

(38) A bíróság azzal kapcsolatos kötelezettségét illetően, hogy előmozdítsa az eljárást, lásd általánosan a (23) preambulumbekezdést.

6

HATODIK FEJEZET

Az ítélet

6.1. Ítélethozatal

A kis értékű követelések európai eljárásában a követeléssel kapcsolatos ítéletet a következők szerint hozzák meg:

6.1.1. Mulasztási ítélet – általában

Amennyiben az alperes a követelésre a keresetlevél és a „C" válaszformanyomtatvány kézbesítésétől számított 30 napon belül nem válaszol, a bíróság ítéletet hoz. Amennyiben továbbá a bíróság a követelés kijavítását, további információkat vagy adatokat kért, és az a fél, amelyet erre felszólított, a megadott határidőn belül nem válaszol, a bíróság a másik fél javára ítéletet hozhat. Amennyiben maga a bíróság határozott meg bármely ilyen célból határidőt, akkor tájékoztatni kell az érintett felet a határidő be nem tartásának következményeiről, beleértve azt is, hogy ilyen esetben az érintett féllel szemben ítéletet lehet hozni.

6.1.2. Mulasztási ítélet – viszontkereset

A főkövetéshez hasonlóan, amennyiben a felperes a viszontkereset kézbesítésétől számított 30 napon belül nem válaszol, a bíróság ítéletet hozhat a viszontkeresettel kapcsolatban. Ilyen helyzetben vélelmezni kell, hogy a felperes a főkövetelést érvényesíteni kívánja, így ilyenkor a bíróság nem utasíthatja el a követelést, kivéve, ha a követelésre adott válasz kézhezvétele után további információkat kért a felperestől. A bíróságnak ezt követően meg kell határoznia, hogy a felek között melyik az eljárás legtisztességesebb módja, beleértve a további információk vagy bizonyítékok kérését a 7. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint, vagy tárgyalás tartását.

6.2. Ítélet valamennyi információ megszerzését követően, beleértve a bizonyításfelvételt is

6.2.1. Tárgyalás tartása nélkül

Amennyiben a bíróság úgy dönt, hogy tárgyalás tartása nélkül dönt az ügy érdemében, akár az alperes által a követelésre adott válasz beérkezését követően, ha az alperes adott választ, akár ha meghatározott határidőt kitűzve további információkat kért, és azokat megkapta, a bíróságnak az ezen információk kézhezvételét követő 30 napon belül meg kell hoznia az ítéletet. Emellett, amennyiben a bíróság az ítélet meghozatalához szükséges bizonyítást felvette, azonban tárgyalást nem tartott, az ezt követő 30 napon belül meg kell hoznia az ítéletet.

6.2.2. Tárgyalást követően

Amennyiben a bíróság tárgyalást tart, akkor a tárgyalás időpontjától számított 30 napon belül ítéletet kell hoznia. Ebbe beleértendő, hogy a bíróság a tárgyalás berekesztésig beszerzett minden, a követelés, vagy – ha van ilyen – a viszontkereset érdemi elbírálásához szükséges információt és bizonyítékot, és a bíróságot semmilyen rendelkezés sem

kötelezi arra, hogy további információkat vagy bizonyítékokat szerezzen be a felektől, miután a tárgyalás lezárult. A 14. cikk (3) bekezdése alapján a 30 napos határidő kivételes esetben meghosszabbítható, amennyiben a bíróság nem képes ítéletet hozni a rendeletben meghatározott 30 napos határidőn belül; ilyen kivételes helyzetben a bíróságnak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a lehető leghamarabb meghozza az ítéletet. Annak érdekében, hogy előmozdítsa az eljárást, a bíróság természetesen harminc napnál hamarabb is meghozhatja az ítéletet, ha erre készen áll.

6.3. Az ítélet formája, tartalma és kézbesítése

6.3.1. Az ítélet írásba foglalása a feleknek való kézbesítés érdekében

Noha a rendelet nem mondja ki, hogy az ítéletet írásba kell foglalni, és a tagállamok jogrendszerei eltérőek lehetnek abban a tekintetben, hogy szükséges-e írásbeli ítélet a kis értékű követelések esetében, abból, hogy a kis értékű európai követeléssel kapcsolatban hozott ítéletet kézbesíteni kell a feleknek, egyértelműen következik, hogy azt írásba kell foglalni. Egyebekben a rendelet nem ír elő sajátos formát vagy tartalmat az ítéletre vonatkozóan, így a 19. cikk alapján ezeket a követelés ügyében eljáró bíróság tagállamának joga határozza meg.

6.3.2. A kézbesítendő ítélet nyelve

Noha a rendelet meghatároz egy tanúsítványra vonatkozó formanyomtatványt, amelyet a bíróságnak bármely fél kérelmére ki kell állítania elismerés és végrehajtás céljából[39], az ítélet egy külön dokumentum. Noha a rendelet nem mondja ki, hogy az ítéletet az azt meghozó bíróság nyelvétől eltérő nyelven kell írásba foglalni, mivel azonban az ítéletet kézbesíteni kell a feleknek, a megfelelő nyelvi változatnak kézbesítés céljára rendelkezésre kell állnia ahhoz, hogy ez megfeleljen a vonatkozó uniós jogi előírásoknak[40]. Amennyiben az ítélet szövegét a kézbesítésre vonatkozó előírások teljesítése érdekében le kell fordítani, akkor a vonatkozó eljárási jog rendelkezései alapján valószínű, hogy ennek költségei elsősorban az ítélet pernyertes felét, illetve azt a személyt terhelik, amelynek érdekében áll, hogy az ítéletet végrehajtsák. Ez az ítéleti adóstól az eljárási költségek részeként visszakövetelhető lehet.

([39]) A tanúsítvány kapcsán lásd a lenti 8.3. pontot, általában az elismerés és végrehajtás kapcsán pedig lásd a 8. fejezetet.

([40]) Lásd a fenti 4.2.3. pontot, és a (19) preambulumbekezdést.

6.3.3. Az ítélet kézbesítése a feleknek

Miután az ítéletet meghozták, a 7. cikk (2) bekezdése azt írja elő, hogy azt a bíróságnak kézbesítenie kell a felek számára a rendeletben meghatározott valamely kézbesítési módszer révén, amivel kapcsolatban lásd a 13. cikket és a 4.2.3. pontot.

6.4. Költségek

Az ítélet a költségek megfizetésére való kötelezést fog tartalmazni. A kis értékű követelések európai eljárásának egyik kulcsfontosságú célja, ahogy az az 1. cikk és a (29) preambulumbekezdés rendelkezéseiből egyértelműen kitűnik, az, hogy a költségeket a minimumra szorítsa, ezért a 16. cikk úgy rendelkezik, hogy az indokolatlanul felmerült vagy a követeléshez képest aránytalan költségek nem ítélhetők meg. Ez különösen fontos, ha a pernyertes felet ügyvéd vagy más hivatásos jogász képviseli, mivel az ilyen képviselet költségeit az ítéletben csak akkor kell megítélni, ha azok arányosak a követelés értékéhez képest, és indokoltan merültek fel. Ezen elv figyelembevételével a rendelet 16. cikke alapján alkalmazandó szabály az, hogy az ítéletben a pervesztes felet kötelezni kell az eljárási költségek viselésére, és ezeket a vonatkozó nemzeti jog szerint kell meghatározni. Lásd még a jelen útmutató 3.4. pontját.

7

HETEDIK FEJEZET

Felülvizsgálat és jogorvoslat

7.1. Felülvizsgálat a kis értékű követelések európai eljárásában

A rendelet 18. cikke rendelkezik a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélet felülvizsgálatáról. Erre akkor van lehetőség, ha az alperessel szemben a felperes javára szóló ítéletet hoztak, vagy ha az alperes viszontkeresetet nyújtott be, és a bíróság a felperest elmarasztaló ítéletet hozott.

7.1.1. A felülvizsgálat indokai

Az az alperes, aki nem jelent meg a bíróság előtt, – a nemzeti jog alapján rendelkezésre álló eljárás igénybevételével – kérelmezheti a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélet felülvizsgálatát az ítéletet meghozó tagállam hatáskörrel rendelkező bírósága előtt, amennyiben:

- a keresetlevelet nem kézbesítették az alperes részére, vagy tárgyalás esetén az alperest nem idézték a tárgyalásra megfelelő időben és megfelelő módon ahhoz, hogy védelméről gondoskodhasson; vagy
- az alperest *vis maior* vagy önhibáján kívüli rendkívüli körülmények akadályozták abban, hogy vitassa a követelést,

feltéve, hogy egyik esetben sem mulasztott el jogorvoslattal élni az ítélet ellen, amikor erre lehetőség volt az elérhető fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárások használatával a nemzeti jogszabályok értelmében.

A felülvizsgálatot 30 napon belül kell kérni, attól a naptól kezdődő hatállyal, amikor az alperes ténylegesen megismerte az ítélet tartalmát, és lehetősége volt reagálni rá, legkésőbb pedig attól a dátumtól, amikor a végrehajtási intézkedések az alperes vagyontárgyait egészében vagy részben elérhetetlenné teszik. A határidő nem hosszabbítható meg (18. cikk (2) bekezdés).

Megjegyzés: A 18. cikk szerinti felülvizsgálatra csak az ítélethozatal tagállamában kerülhet sor, függetlenül attól, hogy az ítéletet hol kell végrehajtani.

Az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet 20. cikkében meghatározott felülvizsgálati rendelkezésekkel kapcsolatban a Bíróság a C 119/13. sz., *ökokozmetikai* ügyben hozott ítélete (ECLI:EU:C:2014:2144) szerint ha egy ügyben nem tartották be az európai fizetési meghagyásról szóló rendelet kézbesítésre vonatkozó előírásairól szóló, 13–15. cikkét, a 20. cikk nem alkalmazandó, és adott esetben nemzeti jogorvoslatnak kell rendeznie a problémát. Ez az ítélet releváns lehet a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet 18. cikkének értelmezése esetén is.

7.1.2. A felülvizsgálat eredménye

Amennyiben a felülvizsgálatnak a rendeletben meghatározott okok valamelyike alapján helyt adnak, a felülvizsgált ítélet semmis. Az alperes nem veszíti el az elévülési vagy a jogvesztési időszak bármely megszakításából eredő előnyöket. Amennyiben a felülvizsgálatot elutasítják, az ítélet hatályban marad (18. cikk (3) bekezdés).

7.2. Jogorvoslat

A 17. cikk alapján a kérdést, hogy az ítélettel szemben az ítélethozatal tagállamában lehet-e jogorvoslattal élni, a tagállamok nemzeti joga szabályozza. Amennyiben van jogorvoslati lehetőség, a jogorvoslatra ugyanazok a költségviselési szabályok alkalmazandók, mint a követeléssel kapcsolatos eredeti eljárásban. Azzal kapcsolatos információkat, hogy elérhető-e fellebbezés, és amennyiben igen, melyik az illetékes bíróság, az e-igazságügyi portál tartalmaz.

7.3. Jogi képviselet a felülvizsgálat és a jogorvoslat során

A jogi képviseletről szóló 10. cikk rendelkezései ugyanolyan módon alkalmazandók a 18. cikk szerinti felülvizsgálati eljárásra, mint a főkövetéssel, illetve bármilyen viszontkeresettel kapcsolatos eredeti eljárásra, így a felek számára ezen eljárásokban a jogi képviselet nem kötelező. Meg kell vizsgálni, hogy ugyanez-e a helyzet a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélet ellen a nemzeti eljárási jog szerint benyújtott jogorvoslat esetében. Ez különösen fontos a költségek megítélése szempontjától, mivel a jogorvoslatok esetében a 17. cikk (2) bekezdése szerint a 16. cikk szerinti költségviselési szabályokat ugyanúgy kell alkalmazni minden jogorvoslatra, mint az eredeti eljárásra. A 16. cikk ugyanúgy alkalmazandó a 18. cikk szerinti felülvizsgálati eljárásokra. E tekintetben a (29) preambulumbekezdés szövegével összefüggésben szem előtt kell tartani, hogy a pervesztes fellebbezővel szemben megítélt költségeknek arányosaknak kell lenniük a követelés értékével, vagy azoknak indokoltan kell felmerülniük, beleértve az abból fakadó költségeket is, hogy a másik felet ügyvéd képviselte[41].

([41]) Lásd a 9.1.2. pontot is.

8

NYOLCADIK FEJEZET

Elismerés és végrehajtás

8.1. Elismerés és végrehajtás – Általános elvek

8.1.1. A végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás eltörlése

A kis értékű követelések európai eljárásában a követelés, illetve a viszontkereset tárgyában hozott, az ítélethozatal tagállamában végrehajtható ítélet ugyanúgy végrehajtható bármely más tagállamban is. A 20. cikk (1) bekezdése értelmében a végrehajtás szerinti tagállamban nem szükséges végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás, és a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélet elismerésének kifogásolására nincs lehetőség[42]. A végrehajtás szerinti tagállamban az ügy érdemét érintő felülvizsgálatra semmiképpen sincs lehetőség. Az ítélet a jogorvoslat lehetőségére tekintet nélkül végrehajtható[43]. Nem szabad ugyanakkor elfelejteni, hogy a kis értékű követelések európai eljárásában valamely bíróság által hozott ítélet végrehajtását kívánó személynek lehetősége van a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) szerinti eljárások igénybevételére.

A 20. cikk (2) bekezdése értelmében a bíróság bármelyik fél kérésére térítésmentesen kiállítja a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítéletre vonatkozó tanúsítványt a IV. mellékletben meghatározott „D" formanyomtatvány kitöltésével. Kérésre a bíróság a tanúsítványt az uniós intézmények bármelyik más hivatalos nyelvén is kiállítja az európai e-igazságügyi portálon található többnyelvű dinamikus formanyomtatvány használatával. A bíróságnak nem kötelessége biztosítani a tanúsítvány szabad szöveges mezőibe írt szöveg fordítását vagy átiratát.

8.1.2. Végrehajtási eljárás – Alkalmazandó jog

A 21. cikk értelmében a végrehajtási eljárásra a végrehajtás szerinti tagállam jogszabályai vonatkoznak, a rendelet végrehajtásról szóló rendelkezéseinek megfelelően, és a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítéletet ugyanolyan feltételekkel kell végrehajtani, mint az abban a tagállamban hozott ítéletet, amelyben a végrehajtást kérték.

8.2. A kis értékű követelések európai eljárásának előírásai – végrehajtási eljárás

A kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélet rendelet szerinti végrehajtásához vezető folyamat beindítása érdekében a végrehajtást kérő személynek be kell szereznie az eredetileg eljáró bíróságtól egy tanúsítványt, amelynek kiadását a 20. cikk (2) bekezdése

(42) Lásd még a (30) preambulumbekezdést.

(43) Lásd a 15. cikk (1) bekezdését és a (25) preambulumbekezdést.

szabályozza; valamint szükség esetén egy fordítást is a végrehajtás helye szerinti tagállam jogával összhangban. A tagállamoknak tájékoztatást kell nyújtaniuk arról, hogy a hivatalos nyelve(ke)n kívül még milyen nyelvek fogadhatók el (21a. cikk (1) bekezdés). Az ítélet tartalmára vonatkozóan a 20. cikk (2) bekezdésében említett tanúsítványban szereplő információkat az egyik tagállamban erre feljogosított személynek kell lefordítania (21a. cikk (2) bekezdés). A végrehajtás céljára elfogadott nyelvekkel kapcsolatos információk az európai e-igazságügyi portálon érhetők el.

A végrehajtást kérő fél nem kötelezhető arra, hogy a tényleges végrehajtási eljárásra általa megbízott képviselőn kívül meghatalmazott képviselővel vagy levelezési címmel rendelkezzen a végrehajtás szerinti tagállamban (21. cikk (3) bekezdés). Az sem szükséges, hogy e fél a végrehajtás szerinti tagállamban biztosítékot, óvadékot vagy letétet biztosítson a végrehajtás megkezdéséhez (21. cikk (4) bekezdés).

8.3. Az ítéletről kiállított tanúsítvány használata

8.3.1. A „D” formanyomtatvány

Az ítéletről kiállított tanúsítvány formanyomtatványát, a „D” formanyomtatványt a rendelet IV. melléklete tartalmazza. E tanúsítványt valamelyik fél kérelmére az a bíróság adja ki, amely a kis értékű ügyek európai eljárásában az ítéletet hozta. Ilyen kérelem benyújtható az eljárás megindulásakor az „A” formanyomtatvány, vagyis a keresetlevél 9. rovatában a megfelelő helyen feltüntetve, továbbá, még ha ezt a rendelet kifejezetten nem is mondja ki, az ítélet meghozatalát követően bármikor. Hasznos, ha a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélet végrehajtását kérő személy előre látja, hogy szüksége lesz a tanúsítványra, és a lehető leghamarabb kéri a bíróságtól annak kibocsátását. Emellett a bíróságnak a tanúsítvány kitöltésénél gondosan kell eljárnia, mivel ezen az okiraton fog alapulni a végrehajtás. Különösen fontos, hogy minden releváns információt tüntessenek fel, hogy lehetővé tegyék a tényleges végrehajtással megbízott végrehajtó tisztviselők, és más, esetlegesen érintett személyek, mint például bankszámla csatolása esetén a banki személyzet számára, hogy megismerjék és megértsék a kötelezés feltételeit, azon személy adatait, akivel szemben azt kibocsátották, valamint az ítéletben megítélt összeget, amelyek mindegyikére vonatkozóan szerepel egy rovat a „D” formanyomtatványban.

8.3.2. A tanúsítvány nyelve

Arra is szükség lehet, hogy a tanúsítványt lefordítsák a végrehajtás szerinti tagállam megfelelő nyelvére. Minden tagállam tájékoztatást nyújtott arról, hogy a hivatalos nyelve(ke)n kívül még milyen nyelvek fogadhatók el a végrehajtás céljára (lásd a 21a. cikket). Az információ az európai e-igazságügyi portálon áll rendelkezésre. Lásd még a jelen útmutató 8.2. pontját.

8.4. A végrehajtás megtagadása és korlátozása

8.4.1. A végrehajtás megtagadása kivételes esetben

A 22. cikk értelmében a végrehajtás szerinti tagállam bírósága megtagadhatja az ítélet végrehajtását, azon az alapon, hogy az összeegyeztethetetlen a valamely tagállamban vagy harmadik országban hozott bármely korábbi ítélettel, feltéve, hogy:

- a korábbi ítélet ugyanazon jogalap tárgyában, ugyanazon felek között született, és megfelel a végrehajtás szerinti tagállamban való elismeréséhez szükséges feltételeknek; valamint
- az ítélet korábbi ítélettel való összeegyeztethetetlenségét a kis értékű követelések európai eljárása során ítéletet meghozó tagállamban nem hozták fel kifogásként, és nem is lehetett volna azt kifogásként felhozni.

8.4.2. Jogorvoslati eljárás a végrehajtással szemben

A rendelet nem rendelkezik a bírósághoz annak érdekében benyújtható kérelemről, amelyben összeegyeztethetetlenség miatt jogorvoslattal lehet élni az ítélet végrehajtásával szemben, így ez olyan kérdés, amelyet az érintett tagállam eljárási jogának kell szabályoznia. Ehhez hasonlóan általában az is lehetséges, hogy az e tagállambeli bíróság nemzeti joga alapján megtagadja vagy leállítsa a végrehajtást, ha és amilyen mértékben a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítéletben megítélt összeget megfizették, vagy az ítéletet egyébként végrehajtották.

8.4.3. A végrehajtás felfüggesztése vagy korlátozása

A 23. cikk alapján, amennyiben egy fél, amellyel szemben a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélet végrehajtása folyik, jogorvoslattal élt az ítélettel szemben, vagy ilyen jogorvoslat[44] még lehetséges, vagy a fél a rendelet szerinti felülvizsgálati kérelemmel élt, a végrehajtás szerinti tagállam bírósága vagy egyéb illetékes hatósága e fél kérelmére:

- a végrehajtási eljárást biztosítási intézkedésekre korlátozhatja, mint például bankszámlák, vagy munkabér „befagyasztása”;
- a végrehajtást az általa meghatározott biztosíték nyújtásától teheti függővé; vagy

(44) A „jogorvoslat” szót itt úgy kell érteni, hogy az kiterjed az ítélettel szembeni fellebbezésre, amennyiben a fellebbezés az ítéletet hozó bíróság szerinti tagállam joga szerint lehetséges, az összeegyeztethetetlenségen alapuló jogorvoslatot pedig a rendelet 22. cikkében foglaltaknak megfelelően. Mivel a rendelet 18. cikke szerinti felülvizsgálatra a 23. cikk kifejezetten hivatkozik, e helyzet nem értelmezhető úgy, hogy az a 23. cikkben hivatkozott „jogorvoslat” fogalma alá tartozik.

- kivételes körülmények fennállása esetén felfüggesztheti a végrehajtási eljárást, vagyis meghatározott vagy korlátozott időtartamra szüneteltetheti az eljárást.

8.5. A kis értékű követelések európai eljárása során hozott ítélet végrehajtására irányuló eljárás

8.5.1. A végrehajtás lépései

A kis értékű követelések európai eljárásában az ítélet és a tanúsítvány beszerzése az első lépés azon kötelezettség tényleges végrehajtása felé, amelynek tekintetében az ítéletet hozták. Annak érdekében, hogy biztosítsák a szóban forgó kötelezettség teljesítését, további lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy biztosítsák a megfizetést vagy teljesítést abban az esetben, ha az a személy, akivel szemben az ítéletet hozták, nem teljesíti az ítéletet önkéntesen oly módon, hogy teljesíti a kifizetést, illetve a bíróság által elrendelteknek megfelelően elvégez valamely cselekményt, vagy tartózkodik attól, aminek folytán az ítélet végrehajtását célzó tényleges intézkedések válnak szükségessé.

8.5.2. Végrehajtó hatóságok és szervek

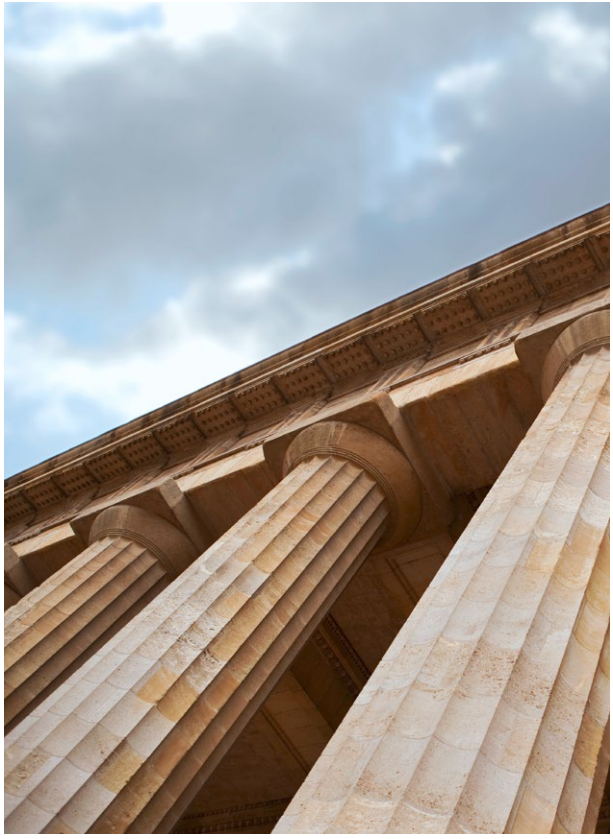
Az ítélet végrehajtásának biztosítása érdekében tájékoztatni kell a végrehajtás szerinti állam végrehajtási intézkedések megtételére jogosult hatóságait vagy szerveit. Ez kiterjedhet dokumentumok és tájékoztatás küldésére az azokban a tagállamokban található valamely bíróság részére, amely tagállamokban a végrehajtás a bíróságokon alapul, vagy ezek közvetlen megküldésére a végrehajtók részére, amennyiben ezek közvetlenül az ítéletek végrehajtását kérő ügyfelektől kapnak utasításokat. A különböző tagállamokban működő végrehajtókról szóló tájékoztatás, valamint az ítéletek végrehajtásáról szóló információk a belső nemzeti weboldalakon, valamint az e-igazságügyi portálon találhatók.

8.5.3. Nyelvi kérdések – gyakorlati következmények a végrehajtást illetően

Az ítélet végrehajtását kérő fél nem tévesztheti szem elől, hogy a nyelv kérdése mind gyakorlati, mind bírósági követelményként felmerülhet. Ha például az ítélet végrehajtására alkalmazandó jog szerint okiratokat kell kézbesíteni egy másik tagállamban egy olyan alperes számára, amellyel szemben végrehajtást kértek, a kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendeletben és a kézbesítési rendeletben meghatározott nyelvi előírásokat kell alkalmazni. Emellett nem szabad elfeledkezni arról, hogy a bíróságoknak, végrehajtóknak és a végrehajtás egyéb szereplőinek meg kell érteniük az ítélet és a tanúsítvány tartalmát, annak érdekében, hogy hatékonyan legyenek képesek lebonyolítani a végrehajtást. Ez vonatkozik azokra is, akik adott esetben harmadik félként vesznek részt, mint például a bankban dolgozók és azon személy vagyonának egyéb birtokosai, akivel szemben végrehajtást kértek, és akivel szemben az ítéletet végrehajtják.

8.6. A perbeli egyezségek végrehajtása

A 13. cikk (3) bekezdése szerint a bíróságnak a felek közötti egyezségre kell törekednie az eljárás során. A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendelet 23a. cikke értelmében a kis értékű követelések európai eljárása során valamely bíróság által jóváhagyott vagy valamely bíróság előtt kötött olyan perbeli egyezséget, amely az eljárás lefolytatásának helye szerinti tagállamban végrehajtható, a kis értékű követelések európai eljárása során hozott ítélettel megegyező feltételek mellett kell elismerni és végrehajtani egy másik tagállamban. A kis értékű követelések európai eljárása keretében hozott ítéletek elismeréséről és végrehajtásáról szóló, a fentiekben tárgyalt rendelkezések értelemszerűen alkalmazandók.

9

KILENCEDIK FEJEZET

Záró kérdések

9.1. Ügyvédek

9.1.1. A kis értékű követelések európai eljárásában nincs szükség ügyvéd meghatalmazására

A 10. cikk és a (15) preambulumbekezdés azt mondja ki, hogy az ügyvédi képviselet nem kötelező, vagyis egy tagállam nemzeti jogának ilyen rendelkezése nem alkalmazható a kis értékű követelések európai eljárásában. Ehhez hasonlóan a 21. cikk (3) bekezdésének a) pontja egyértelművé teszi, hogy a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítélet végrehajtásához nem szükséges az, hogy a fél meghatalmazott képviselővel rendelkezzen a végrehajtás szerinti tagállamban. Ez nem vonatkozik az olyan megbízottakra, akik az adott államban a végrehajtási intézkedéseket ténylegesen végzik, mint az Huissiers de Justice, a Deurwaarders és a Messengers at Arms. A jogi képviselet nem kötelező mivoltának célja az eljárási költségek csökkentése.

9.1.2. Az ügyvéd meghatalmazásának hatása a költségekre

Az a fél, amely ügyvéd meghatalmazását mérlegeli egy, a kis értékű követelések európai eljárása szerinti követelés kapcsán, nem téveszthetti szem elől, hogy még ha sikeres is a kereset, és ítéletet eredményez, akkor is fennáll a kockázata annak, hogy a bíróság nem engedélyezi az ügyvéd meghatalmazásával járó költség ráterhelését a másik félre, mivel a 16. cikk szerint a bíróság nem ítéli meg a pernyertes fél javára a költségeket, amennyiben azok indokolatlanul merültek fel, vagy a követeléshez képest aránytalanok voltak. A (29) preambulumbekezdés – hivatkozva a kis értékű követelések európai eljárásának céljaira és célkitűzéseire, beleértve az egyszerűség és a költséghatékonyság elérését is – jelzi, hogy a bíróságnak, annak mérlegelése során, hogy a költségek arányosak-e a követeléssel, figyelembe kell vennie azt a tényt is, hogy a másik felet, mégpedig azt, akinek a javára ítéletet hoztak, ügyvéd képviselte.

9.2. Tájékoztatás és segítség

9.2.1. Tájékoztatás – általában

A kis értékű követelések európai eljárásáról szóló rendeletben több rendelkezés is szól azokról az információkról, amelyeket a tagállamoknak kell biztosítaniuk a kis értékű követelések európai eljárásának különböző szempontjait illetően. A 24. cikk alapján a tagállamok kötelesek együttműködni egymással, különösen az Európai Polgári Igazságügyi Hálózat útján, annak érdekében, hogy általában a nyilvánosságot és a szakmai köröket tájékoztassák a kis értékű követelések európai eljárásáról. Konkrétabban a 25. cikk alapján a tagállamok kötelesek tájékoztatást adni az Európai Bizottság számára a kis értékű ügyek európai eljárásának következő szempontjait illetően:

- mely bíróságok rendelkeznek hatáskörrel és illetékességgel a kis értékű követelések európai eljárásában való ítélethozatalra;
- a kis értékű követelések európai eljárásában a keresetlevél fogadása céljára a tagállamok által elfogadott kommunikációs eszközök;
- a gyakorlati segítségnyújtásban illetékes hatóságok vagy szervezetek a 14. cikknek megfelelően;
- az elérhető és a 13. cikk értelmében elfogadható elektronikus kézbesítés és kommunikáció, valamint azon személyek vagy a szakmák azon típusai, amennyiben léteznek ilyenek, akiket vagy amelyeketjogszabály kötelez az elektronikus úton történő kézbesítésnek vagy az elektronikus kommunikációnak az elfogadására;
- a kis értékű követelések európai eljárására vonatkozó eljárási illetékek, és azok számítási módja, valamint a 15a. cikkel összhangban az eljárási illetékek megfizetésére elfogadott fizetési módok;
- van-e lehetőség jogorvoslatra, és ha igen, milyen határidőn belül kell benyújtani;
- a 18. cikk szerinti felülvizsgálat iránti kérelemre vonatkozó eljárások és a felülvizsgálatra hatáskörrel rendelkező bíróságok;
- azon nyelvek, amelyeken a kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítéletről szóló tanúsítvány a végrehajtás céljából elfogadható a 21a. cikk (1) bekezdésének megfelelően;
- a végrehajtásra illetékes hatóságok és a 23. cikk alkalmazására illetékes hatóságok;
- a tagállamokban a végrehajtás foganatosítására hatáskörrel rendelkező hatóságok, beleértve a végrehajtás felfüggesztésének vagy korlátozásának elrendelését is;

továbbá kötelesek bejelenteni az ezen adatokat érintő bármilyen változást. A Bizottság ezeket az információkat nyilvánosan elérhetővé teszi. Ezt elsősorban az e-igazságügyi portálon teszik meg.

9.2.2. Tájékoztatás és segítségnyújtás a felek részére

A kis értékű követelések európai eljárásának működéséről szóló, elérhetővé teendő általános információk mellett az egyes felek számára segítséget kell nyújtani, és tájékoztatni kell őket az eljárás különböző szakaszaiban. E szakaszok közé a következők tartoznak:

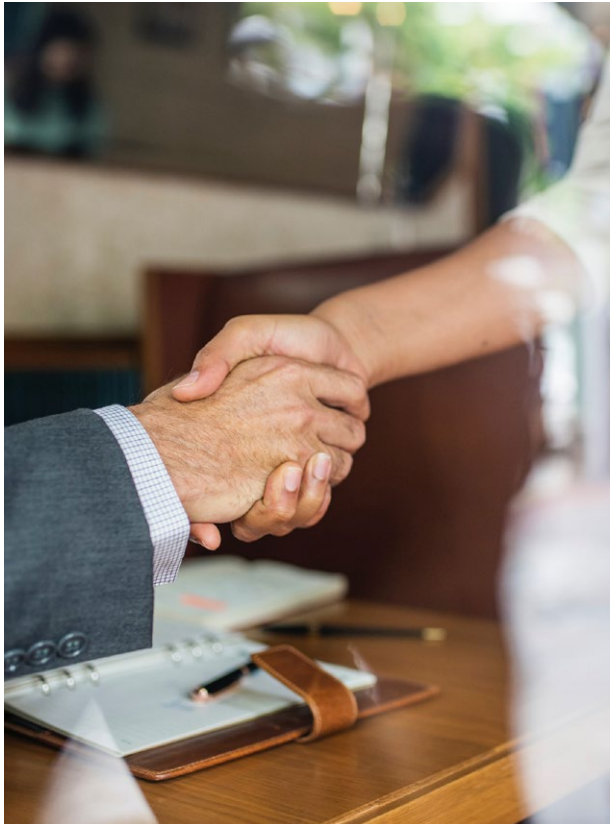
- a 11. cikk szerint a feleknek gyakorlati segítséget kell nyújtani a nyomtatványok kitöltéséhez (lásd az útmutató 3.1. pontját);
- a 12. cikk szerint a bíróságok, amennyiben szükséges, tájékoztatják a feleket az eljárási kérdésekről (lásd az útmutató 5.6.2. pontját);
- a 14. cikk szerint a bíróságoknak tájékoztatniuk kell a feleket a bíróság által meghatározott bármilyen határidő

elmulasztásának következményeiről (lásd az útmutató 4.6., 5.2., 5.7. és 6.2.2. pontját).

Azt sem szabad szem elől téveszteni, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a keresetlevél, az „A” formanyomtatvány elérhető legyen minden olyan bíróságon, ahol kis értékű követelések európai eljárása indítható.

9.3. A kis értékű követelések európai eljárásának felülvizsgálata

A 28. cikk szerint a rendeletet 2022. július 15-ig felül kell vizsgálni. A Bizottság felülvizsgálati jelentésének felül kell vizsgálnia a kis értékű követelések európai eljárását, amelyben értékeli a következőket: a) helyénvaló lenne-e a 2. cikk (1) bekezdésében említett felső értékhatárt tovább emelni annak érdekében, hogy teljesüljön e rendelet azon célkitűzése, hogy határokon átnyúló esetekben meg kell könnyíteni a polgárok és a kis- és középvállalkozások számára az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést; továbbá b) helyénvaló lenne-e kiterjeszteni a kis értékű követelések európai eljárásának hatályát különösen a bérkövetelésekre annak érdekében, hogy határokon átnyúló, a munkáltatóval szemben fennálló munkaügyi vitákban a munkavállalók könnyebben hozzáférjenek az igazságszolgáltatáshoz.

Referenciaanyagok és hivatkozások

Az európai igazságügyi portál a kis értékű követelések európai eljárásával kapcsolatos valamennyi releváns információ egységes belépési pontja; a kis értékű követelések európai eljárásával kapcsolatos információk szolgáltatásának felelőssége megoszlik a tagállamok és az Európai Bizottság között.

A) A kis értékű követelések európai eljárásában használandó formanyomtatványok
https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-hu.do

A kis értékű követelések európai eljárásában a 25. cikke értelmében hatáskörrel és illetékességgel rendelkező tagállami bíróságok
https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-hu.do?init=true

Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2421 rendeletével (2015. december 16.) módosított, a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló 861/2007/EK rendelete (2007. július 11.) és az európai fizetési meghagyási eljárás létrehozásáról szóló 1896/2006/EK rendelete alapján.

PRINT	ISBN 978-92-76-08280-4	doi:10.2838/21485	DS-01-19-470-HU-C
PDF	ISBN 978-92-76-03898-6	doi:10.2838/57572	DS-03-19-355-HU-N

Az európai uniós szerzői jogi védelem alatt nem álló fényképek és más anyagok bármilyen felhasználása és sokszorosítása esetén közvetlenül a jogtulajdonosoktól kell engedélyt kérni.
Címlapfotó: © Shutterstock
Címlapfotó: 6., 8., 16., 21., 29., 55., 59., 65. oldal © Shutterstock / 15., 21., 52., 66. oldal © Unsplash / 30., 37., 38., 41., 46., 51., 56., 60., 69. oldal © Pexels
© Európai Unió, 2019
A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

DS-03-19-355-HU-N

Látogasson el az európai igazságügyi portálra és tudjon meg többet az uniós polgári igazságszolgáltatásról:
https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=hu&action=home

Kövessen minket

https://www.facebook.com/EUJustice/

https://twitter.com/EU_commission

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

Európai Igazságügyi Hálózat
polgári és kereskedelmi ügyekben